

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 103. sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Ára: 12 fillér

Elkeseredett harcok Madagaszkár szigetén

A francia csapatok heves ellenállást fejtenek ki, sőt ellentámadásba mentek át Hull szerint szükség esetén amerikai csapatokat is bevetnek a harcba - Súlyos fejlemények várhatók francia-angol viszonylatban - Corregidor kapitulált

Északon felszabadultak Scherer vezérőrnagy bekerített csapatai, melyek három és fél hónapon át sarki hidegben harcoltak a túlerő ellen

Madagaszkár birtokáért már két nap óta folyik a harc a partraszállt brit csapatok és a szigetet védő francia gyarmati haderők között. Az erőviszonyok egyenlőtlenek, ugyanis húszezer főnyi angol sereg harcra a csupán nyolcezer főnyi francia helyőrséggel.

Madagaszkárról ezután sok szó fog esni. Erdemes vele részletesebben megismerkedni. Madagaszkár Dél-Afrika keleti oldalánál fekszik. Az Indiai-óceán egyik legnagyobb szigete. Területe 585.530 négyzetkilométer, tehát kétszer akkora, mint a békebeli Magyarország területe Horvát-Szlavónia nélkül. A földgömb déli mérsékelt övéhez közel fekszik. Trópusi éghajlatában esős és száraz időszakok váltakoznak. Növényzete is trópusi, lakossága a malaj és néger származású törzsekből tevődik össze. Lakossága 3 és fél millió körül van, ezek közül negyvenezer francia. Előbb portugál, majd francia gyarmat volt a sziget. Teljes egészében csak a franciák tudták meghódítani. Fontossága azzal magyarázható, hogy a Gibráltár és Szuez kereskedelmi forgalma óriásit esőkent s az Atlanti-óceánról és Indiai-óceánra ismét — mint a Szuez-csatorna megépítése előtt — Dél-Afrika megkerülését vezet az út. Óriási észak-déli kiterjedése kelet felé éppen olyan jelentőséget biztosít a sziget számára, mint az afrikai partok felé. Ezért akarják birtokba venni az angolszászok. A sziget északi csúcsán Diego Suarez mely öble a francia haditengerészet támaszpontja, itt támadtak a brit csapatok.

A HATÁS VICHYBEN

Mint Vichyből jelenti az MTL, a madagaszkári események nyomászó hangulatot teremtettek Vichyben, ahol mély méltatlankodással fogadták a francia szuverenitás ellen elkövetett angolszász merényletet. Pétain tábornagnak és Darlén tengeragnak a sziget kormányzójához és a haderőhöz intézett üzenetei méltóságtelejesen és erőlyesen lárták fel azt a felháborodást, amelyet minden francia érzi a volt szövetséges e támadása látlára. Diplomáciai téren az általános figyelem az amerikai jegyzékre összpontosul. Említésre méltónak tartják itteni körökben a jegyzék szokatlan hangját és különösen nyershangú részleteit, valamint azt a nyilvánvaló kísérletét, hogy megfélemlítse a francia kormányt és korlátozza cselekvési szabadságát. Kormánykörökben ragaszkodnak ahhoz az elhatározáshoz, amelyet Laval világos módon kifejezett mind az amerikai jegyzékre adott válaszában, mind pedig előző kijelentésében, hogy francia részről nem kezdeményezik az Egyesült Államokkal való szakítást. Az Egyesült Államok jelenlegi magatartása mindazonáltal felhök-

kel borítja el a diplomáciai láthatárt és olyan súlyos fejleményektől terhelt, amelyekért a francia kormány már előre az Egyesült Államokra hárít minden felelősséget. Egy dolog azonban nyilvánvaló: Franciaország minden rendelkezésére álló eszközzel védelmezni fogja birodalma területi sértetlenségét és szuverenitását — állapítja meg a jelentés.

Mint Berlinben rámutatnak, igen érdekes az egész ügyben az Egyesült Államok magatartása. Roosevelt elnök azzal is segítségére sietett Churchillnek, hogy amerikai hadihatalmait fenyegette meg Vichy arra az esetre, ha Franciaország ellenállást tanúsítana a britek madagaszkári megszállási kísérletével szemben. A francia kormány azonban — mondják Berlinben — nem mulasztotta ki a lehetőséget, nem hátrált meg, hanem kiadta az utasítást a sziget végsőkig való megvédésére, bármilyen következményeket vonna is ez maga után az angolszászok részéről.

HULL AMERIKAI KÜLÜGYMINISZTER

A Madagaszkár elleni támadással kapcsolatosan az amerikai kormány nevében kijelentette, hogy ha szükségesnek mutatkoznék, akkor Madagaszkár szigetén a britek támogatására amerikai csapatokat is igénybevesznek. Az Egyesült Államok kényszerítve érzik magukat — mondotta a külügyminiszter —, hogy a martiniquei helyzetet nagy figyelemben részesítsék. A jelen pillanatban még nem lehet válaszolni arra a kérdésre, vajon köztünk és Vichy között bekövetkezik-e a végleges szakítás.

Ha amerikai csapatok beavatkoznak a harcba, akkor ennek bizonyára az lesz a következménye, hogy hadiállapot áll be Franciaország és az Egyesült Államok között.

A „Washington Post” azt írja, hogy a madagaszkári francia ellenállás elszakítja azt a fonalat, amely az Egyesült Államok és Vichy kapcsolatát ki-felé még összetartja. Mindenesetre a kapcsolatok teljes megszakítása esedékes. A lap ugyanezt a taktikát követeli az Észak-Afrikában és a nyugati félgömbben levő francia birtokokkal szemben.

LAVAL KIJELENTÉSEI

Vichy jelentés szerint Laval a sajtó-értekezleten kijelentette, hogy Japán egyetlen pillanatra sem támasztott semmiféle követelést Madagaszkárra vonatkozólag. A továbbiakban hangoztatták, hogy sokkal inkább szükséges, mint valaha, a Németországhoz való közeledés politikája. Franciaország Madagaszkár szigetén minden eszközzel védekezni fog.

A BURMAI HADIHELYZET

most már teljesen a japánok javára alakul. Londoni katonai körökben — mint onnan jelentik — a szövetségesek burmai helyzetét kétségbeesettnek látják, mivel a japán csapatok most már a valóságban is ellenőrzik a burmai utat. A japán csapatok — mondották az angol fővárosban — most már elérték a kitűzött céljukat, nevezetesen azt, hogy az esős időjárás beállta előtt elvágják a szövetségesek összeköttetését Kínával. Londoni katonai körök azon a nézeten vannak, hogy a japánok legközelebbi támadásukat Ceylon ellen fogják irányítani, hogy ott újabb támaszpontot létesítsenek és Közép-Kelet, vagy Madagaszkár felé való további előretörésükre ugródeszkát biztosítsanak. India veszélyeztetése is — vélik Londonban — a legutóbbi japán eredmények következtében ismét akuttá vált.

Tokióban hangsúlyozzák, hogy Akyab elfoglalása a burmai angol uralom végét jelenti, mert Burma keleti részében a kínai határ közelében a máris megtizedelt esungkingi csapatok ellen folyó harcok csupán tisztogató hádműveletek. Akyabon vezet át az egyetlen fontos útvonal, amely a Bengáli-tengerpart mentén összeköti Indiát Burmával. Akyab tegnap bekövetkezett eleste valójában a brit birodalom elleni offenzíva megindulását jelenti — állapítják meg Tokióban.

A japán sikerekhez tartozik még,

A szovjet terve Európa bolsevizására és felosztására

Berlin, május 6. (TP) A »Nineteen Century» című angol folyóirat áprilisi számában közli kiadójának, Vlogie publicistának vezércikkét. Az angol publicista vezércikkében leplezetlen öszinteséggel ír a bolsevizmus háborús céljáról és megállapítja, hogy brit részről messzemenően támogatják ezeket a háborús célokat.

A cikk mindenekelőtt foglalkozik Sztalin február 23-án tartott beszédével, amelyből azt a következtetést vonja le, hogy a szovjet háború célja tulajdonképpen a jelenleg uralmon lévő német politikai rendszer megsemmisítése. Ez a cél teljesen megegyezik Anglia háborús céljaival. Ezután a következőképpen fejti ki a cikk, hogy mit ért a politikai rendszer megsemmisítése alatt:

»Korántsem szabad arra gondolni, hogy ha az orosz győzelem következtelen megbukna a német rendszer, az oroszok valamilyen más rendszer megalkotását engedélyeznék. Sokkal inkább teljesen átalakítanák a jelenleg meglévő rendet, úgyhogy a német nép orosz ellenőrzés alá kerülne és köteles lenne átvenni a szovjet rendszert.

Sztalin hatékony rendszabályokkal

megakadályozná Németország újabb fegyverkezését. — »ami természetesen nem fedné ama angolok felfogását, akik nagylelkű békéért szállnak síkra. Ezek a rendszabályok mindenesetre alaposak és hathatósak lennének.» Mindenekelőtt megszállná a hadászilag fontos támaszpontokat, megváltoztatná a határokat és a lakosság nagy részét áttelepítenék.

»Lengyelországot, a keletnémetországi tartományokat egész Kelet-Poroszországgal és Sziléziával együtt Németország ellenőrzésének eszközeként használnák fel. Ezzel szemben a Szovjetunió Lengyelország keleti tartományait bekebelezné...»

Ezek a tervek — írja az angol lap — brit szempontból tökéletesen elfogadhatóak. Sokkal jobb, ha oroszok állnak a Rajna mentén és nem a németek. Ez a megoldás különben is tökéletesen megfelel a kontinens földrajzi követelményeinek, nemkülönböztetve az érintett népek történelmének, karakterének és óhajának.

»Az indiai nemzeti tanács bangkoki meghatalmazott tájékoztatója szerencsekívánatait fejezte ki az indiai nemzeti kongresszusnak Allahabadban hozott határozatához, amely végre közérthetően kifejezésre juttatta, hogy a mostani háború nem India háborúja. Az indiai nép elhatározta, hogy Anglia indiai háborús előkészületeivel szembe száll. Anglia ellenségei most India külsőben állanak, az indiaiak azonban nem hajlandók esatlakozni ahhoz a felfogáshoz, hogy számukra veszélyt jelent a japánok közeledése.

INDIABÓL

az a hír érkezett, hogy Allahabadban a nemzeti kongresszusnak még több listottsága ülést tart. Ezekben a bizottsági üléseken tovább tárgyalják Gandhi határozati javaslatát. Fontos fejlemények várhatók.

Bose újabb üzenetet intézett a hindu néphez. Üzenetében többek között ezeket mondja: Mivel a brit világbirodalom és India sorsa bizonytalanban van, arra akarok emlékeztetni benneteket, hogy májusban, a hó 10-én kezdődött el 1857-ben India első függetlenségi harca. 85 évvel később, 1942 májusában kezdődik meg az utolsó függetlenségi harc India tekintetében. Utált az órája India felszabadulásának. Mi, Indián kívül élő indiákok felkészültünk nemzeti harcunknak erre az utolsó szakaszára.

Az indiai nemzeti tanács bangkoki meghatalmazott tájékoztatója szerencsekívánatait fejezte ki az indiai nemzeti kongresszusnak Allahabadban hozott határozatához, amely végre közérthetően kifejezésre juttatta, hogy a mostani háború nem India háborúja. Az indiai nép elhatározta, hogy Anglia indiai háborús előkészületeivel szembe száll. Anglia ellenségei most India külsőben állanak, az indiaiak azonban nem hajlandók esatlakozni ahhoz a felfogáshoz, hogy számukra veszélyt jelent a japánok közeledése.

megakadályozná Németország újabb fegyverkezését. — »ami természetesen nem fedné ama angolok felfogását, akik nagylelkű békéért szállnak síkra. Ezek a rendszabályok mindenesetre alaposak és hathatósak lennének.» Mindenekelőtt megszállná a hadászilag fontos támaszpontokat, megváltoztatná a határokat és a lakosság nagy részét áttelepítenék.

»Lengyelországot, a keletnémetországi tartományokat egész Kelet-Poroszországgal és Sziléziával együtt Németország ellenőrzésének eszközeként használnák fel. Ezzel szemben a Szovjetunió Lengyelország keleti tartományait bekebelezné...»

Ezek a tervek — írja az angol lap — brit szempontból tökéletesen elfogadhatóak. Sokkal jobb, ha oroszok állnak a Rajna mentén és nem a németek. Ez a megoldás különben is tökéletesen megfelel a kontinens földrajzi követelményeinek, nemkülönböztetve az érintett népek történelmének, karakterének és óhajának.

TÖKÉS FOTO
•PÜSPÖKI PALOTA•

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Ezek a tervek természetesen nemcsak Németországot érintik, hanem az egész

A szovjet elleni arcvonal

Január 21 óta kemény harcokban helyt állott egy körülzárt német külföldi támaszpont, mellyel most sikerült helyreállítani az összeköttetést

A német véderő főparancsnoksága közli: Keleten sikeres támadó vállalkozásokat hajtottunk végre és eredményesen vertük vissza több helyi jellegű bolsevista támadást. A keleti arcvonal északi szakaszán csapataink merész, természetesen előkészített támadással helyreállították az összeköttetést az ellenség által körülzárt egyik fontos támaszponttal. A támaszpont védőerőse, amely Scherer vezérőrnagy parancsnoksága alatt áll, 1942. január 21 óta kiváló bátorsággal, kemény védekezésben harcolt helytállást igény sok, számbeli leg fölényben lévő erővel megkísérelt ellenséges támadással szemben.

Tüzérségünk tűz alá vette Leningrád tüzérvetési üzemét. A tüzérség következőben tartós lüzek keletkeztek.

A keleti arcvonal mögöttes területeinek különböző helyein felfegyverzett bolsevista bandákat semmisítettünk meg. Lappföldön és a Murman arcvonalon tovább folytak a harcok. Az ellenség támadásainak elhárítása után csapataink sok helyen ellentámadásba mentek át. Harci repülőgépeink határozottan bombázták Szebastopol, Keres és a kaukázusi háttérország katonai berendezéseit.

Mint a Német TI a szerdai hadijelentés kiegészítéseképpen értesül, a keleti arcvonal eseményei közül a legfontosabb

A nyugati légi háború

Folkestone angol ki kötváros bombázása

A német hadijelentés közli: Könnyű német harci repülőgépek kedden eredményesen támadták Folkestone brit partvidéki város vasúti és gyár berendezéseit.

A brit légihaderő bombázói a május 6-ra virradó éjszaka természetesen zavaró

Japán-angolszász háború

Corregidor fülöp-szigeti erőd megadta magát

Washington, május 6. Mint a hadügyminisztérium kedden a késő esti órákban közli, Corregidor szigetén megkezdődött a japán partraszállás. A japánok manilai idő szerint éjfélkor kezdték meg támadásukat a manilai félszigeten levő erőd ellen. Később Corregidor megadta magát a japánoknak.

Az ausztráliai főhadiszállás jelenti — kerül közlés szerint —, hogy Wainwright altábornagy feladta Corregidort és a manilai félszigetet. A fegyverletétel híre három órával azután vált ismeretessé, hogy a japánok Corregidor északi partján rajtatüzérszerűen partraszálltak.

A washingtoni hadügyminisztérium a következő közleményben jelentette be Corregidor elesét:

A hadügyminisztérium Corregidor szigetéről jelentést kapott, amely szerint csapatai ellenállását megtörték. A harc véget ért és tárgyalások folytak a sziget, valamint a manilai félsziget és az erődök átadásáról. Más hadszínterekről nincs jelentés. (MTL)

A japánoknak a Bataan-félsziget esikésként a Corregidorig terjedő vizeken kellett átkelniük és erre a célra acélból készült rohamesernyőket használtak. (MTL)

Tokiói jelentés szerint a főhadiszállás közölte, hogy a Burmában harcoló japán csapatok május 4-én elfoglalták a Bengáli-félszigeten levő Akyab repülőteret. Ezzel az Akyabtól 500 km-re fekvő Kalkutta a japán légi erő hatásköré került.

Közép- és Délkelet-Európát, nemkülönben a Balli államokat. Mivel a cikk írja maga is belátta, hogy ezek a tervek ellentétben állnak az Atlantik Charta megállapításával, amely köztudomás szerint elismeri a népek önrendelkezési jogát, már előre válaszol a várható ellenvetésekre, amennyiben megállapítja: »El kell ismernünk, hogy a Szovjet önbiztonsága sokkal fontosabb, mint a népek önrendelkezési jogának alapelve, és kijelenti, hogy nem lenne célravezető, ha Anglia megtagadná a bolsevisták ilyen természetű követelését.

sabb az északi arcvonal szakaszán levő fontos német támaszpontoknak a felmentése volt. Az ott levő német kötelek erőszerezten kiépített támaszpontjukon több mint három és fél hónapon át álltak ellent a szakadatlanul támadó és számbeli fölényben levő bolsevistáknak. Ez a sikerés kitartás a sarki hideg és az ezután bekövetkezett áradások közepette, a löszér és élelmiszerkészletek fokozatosan mutatózó hiánya mellett újabb bizonyítéká a körülzárt német csapatok harci fölényének, valamint a testi és lelki ellenállóképeségnek. A vezetés és a csapatok különleges teljesítménye volt az a merész természetű előkészített támadás is, amellyel a német felmentő csapatoknak sikerült előre törniük körülzárt támaszpontokig és így ismét visszaállítani az összeköttetést az azt megszálló német csapatokkal.

Scherer vezérőrnagy kitüntetése

A Führer szerdán a Vaskereszt lovagkeresztjéhez a tölgyfalombot adományozta Scherer vezérőrnagynak, egy harciszopart parancsnokának és a következő táviratot intézte hozzá:

A népkép jövőjéért folytatott hősi harcának hálás elismeréseképpen Önnek, mint a német véderő 92-ik katonájának a Vaskereszt lovagkeresztjéhez a tölgyfalombot ajándékozom. Hitler Adolf.

repülőket végeztek Dél-Németország fölött. A brit repülőgépek néhány bombát dobtak le kisebb városokra és községekre, azonban csak kisebb károkat idéztek elő. Éjszakai vadászaink és légvédelmi ütegeink lelőttek három támadó brit bombázógépet.

A kínai hadijelentés szerint a kvantungi helyzet zavaros. A japán csapatok továbbfolytatják előnyomulásukat északi irányba a burmai út mentén.

A japán csapatok május 6-án Akyab városát is elfoglalták.

Mint a brit hírszolgálat jelenti, az angol csapatok Burmában lassú ütemben folytatják visszavonulásukat. A brit csapatok visszavonulásuk során kénytelenek nehéz felszerelésük legnagyobb részét hátrahagyni. (MTL)

Északafrikában

Az olasz főhadiszállás közleménye: A kirenaikai arcvonalon homokvíharok akadályozták mindkét részről a hadműveleteket.

Olasz és német légi kötelékek folytatták bombatámadásaikat Málta szigetének tengerészeti támaszpontjait és repülőterei ellen. Német vadászgépek egy Spitfire-gépet lelőttek.

Amszterdami közlés szerint a londoni rádió jelentette, hogy Bowess Lion, az angol királyné unokafivére elesett.

**15. napja van műsoron
változatlan sikerrel
az APOLLO-ban**

Dr. Kovács István

A madagaszkári harcok

Vichy jelentés szerint az angolok Suarez Diegonál hét hajóval, köztük egy cirkálóval, egy torpedórombolóval s két szállítóhajóval jelentek meg. Résztvett a támadásban négy angol repülőgép, melyek egy repülőgép anyahajón állomásoztak. A partraszálló csapatok létszámát húsz ezer emberre becsülik. A francia véderők viszonylag gyengék és létszámuk 7-8 ezer emberre tehető. A francia csapatok hősi ellenállást tanúsítanak, Madagaszkár és Vichy között változatlanul fennáll a távirati összeköttetés.

A madagaszkári partraszállási hadműveletet Mountbatten lord irányította. A szigetet védelmező francia csapatok parancsnoka Guillemot tábornok, akit tapasztalt gyarmati tisztnek ismernek.

Szerdán délelőtt még csak kevés értesülés érkezett Vichybe a madagaszkári hadműveletekről. Hivatalos körökben csupán annyit mondottak, hogy a francia erők folytatják az ellenállást. Az arcvonalról eddig érkezett jelentések a keddi nap harcairól szólnak. A brit támadás — eddig legalább úgy látszik — csupán Diego Suarezre és a Courier öblére korlátozódik. Madagaszkár fontosabb városai Tananarivo és Patamava környékéről még nem jelentettek hadműveleteket. A tenger felől jövő támadással egyidejűleg bombázták is az angolok Diego Suarez berendezéseit. A légiharcok során több angol gépet lelőttek. A brit hajóknak végül is sikerült a Courier öblében csapatokat partraszálltatni. A gyarmati gyalogos zászlóaljából és kétszáz tengerészből álló francia különítmény heves ellenállást tanúsított és több brit harckocsit szétrombolt.

A brit csapatok és a francia véderők között Madagaszkár szigetén folyó harcokról szóló legújabb jelentések szerint a harc heve szerdán fokozódott. Mint jelenti, a brit légi haderők egymást követő hullámokban elsősorban a Diego Suarez kikötőjében horgonyzó gyenge francia tengeri erőkre vetették magukat. A harsogó brit légierők nagyságát mutatja az a tény is, hogy a brit légihaderő csupán ketten hét repülőgépet veszített.

Vichyből este érkezett jelentés szerint a madagaszkári helyzetképből kitűnik, hogy a francia csapatok továbbra is el-

Az ezer koronán aluli címletbirtokosok hadikölcsönét 100:10 pengő arányban készpénzben beváltják

A képviselőház pénzügyi és igazságügyi bizottsága szerdán részleteiben is letárgyalta az 1914-18-as hadikölcsönök valorizálásáról szóló törvényjavaslatot. Az egyesített bizottság a törvényjavaslatot több módosítással fogadta el.

Ilyen lényeges módosítás az, hogy a biztosítási üzemekkel foglalkozó egyesületek, önszegélyező egyesületek, nyugdíjpénztárak külön méltánylást érdemlő esetekben szintén részesülhetnek az átértékelés kedvezményében. Az ezer koronán aluli címletbirtokosok nem új kötvényeket kapnak, hanem kölvényeik készpénzben kerülnek az eredetileg is tervezett 100:10 pengő arányban beváltásra. A beváltás módját és idejét a pénzügyminiszter határozza meg. Azok, akik az ország megcsönkítése, az ország területének ellenséges megszállása, forradalma, vagy más hasonló körülmények következtében veszítették el címleteiket s emiatt nem tudták azokat letétbe helyezni, különös méltánylást érdemlő körülmények fennforgása esetén szintén részesülhetnek az átértékelés kedvezményében. Segélyben részesülhetnek, akik az utolsó három évben segélyt kaptak. Az erdélyiek és a délvendékiek ez év július 30-ig a segély iránti kérelmeket előterjeszthetik. Támogatásban lehet részesíteni a hadikölcsönköt-

Hungária filmszínház

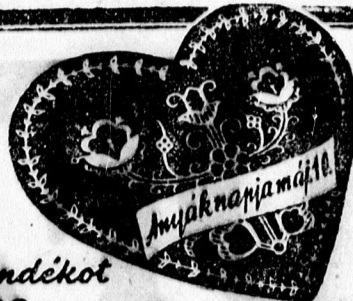
MA MÁSODSZOR

LUNA ASSZONY

Egy világvárosi szilveszterjé kerézetmetezete.

Előadások d. u. 5, 7 és 9 órakor.

HÍRADÓ!

Ajándékot
Meinliől!

keseredett ellenállást tanúsítanak s eddig még visszaverték az ellenség valamennyi kísérletét, amely arra irányult, hogy hatalmukba kerítsék a tenger felől, vagy a szárazföldről Diego Suarez hajóhad támaszpontot és várost. Az ellenség kísérletei során itt veszteségeket szenvedett. Szerdán délelőtt a brit légi-erők egy repülőgépnyahajóval kiindulva heves légitámadást hajtottak végre. Mint Annet fő kormányzó a francia kormányhoz intézett táviratából kitűnik a francia haderők több támadó repülőgépet lelőttek. A fő kormányzó távirata szerint az ellenség kb. húsz hajója, köztük sok szállítóhajó, cirkáló a diegoi öblől előtt áll anélkül, hogy partraszállási hadműveletet kezdett volna.

Az amerikai rádió közlése szerint jól tájékozott londoni körökben kijelentették, hogy a brit hadvezetés a madagaszkári csatában jelentős ejtőernyős kombinált csapatokat vetettek be a szigetnek a lehető legrövidebb időn belül való elfoglalása céljából.

Vichy hivatalos jelentés szerint szerdán a késő délelőtti órákban a brit előnyomulás megakadt a Diego Suarez közelében levő francia állások előtt. Egy tengerészcsapat ellenamúdsza következőben sikerült néhány pontot visszafoglalni. A legutóbbi hírek szerint a harc igen heves erővel tovább folyik. Szárazföldi, tengeri és légi erőink a dieső francia katonai hadgyománnyokhoz méltóan küzdenek. (MTL)

Baltás rablógyilkosság

Kegyellen rablógyilkosság történt mára virradó éjszaka Tiszvály szolnokmegyei községben. Reggel holtan találták özv. Klein Adolfné született Brunner Ilona 70 éves asszonyt. Fején több fejszevágás nyoma volt.

A csendőrség megindította a nyomozást és kiderült, hogy a lakásban a szekrényeket feltörték és több értéktárgy hiányzik.

A csendőrség a tettes kézrekerítésére széleskörű nyomozást indított.

— Törökországban felére szállítják le a kenyéradagot. A fejadag ezúttal naponta 15 deka lesz. A kenyérfiadag korlátozását bejelentő hivatalos közlemény szerint ez a rendelkezés csupán ideiglenes természetű.

Vigszínház mozgó

Vidám és megható amerikai világhírnépek:

Diákévek

Az ifjúság, a boldog diákélet kedves, szép filmje!

Főszereplők: Sir Cedric Hardwicke, Freddie Bartholomew.

BEMUTATÓ MA!

A képviselőház és a felsőház külsőügyi bizottságának ülése

Kállay miniszterelnök részletes tájékoztatást adott a Magyarországot érintő külpolitikai eseményekről

Budapest, május 6. A képviselőház külsőügyi bizottsága szerdán délelőtt Telleki Mihály gróf elnöklésével ülést tartott.

Kállay Miklós miniszterelnök külügyminiszteri minőségében részletes tájékoztatást adott a legutóbbi külügyi bizottsági ülés óta történt és Magyarországot érintő külpolitikai eseményekről.

A nagy tetszéssel fogadott beszámolóhoz hozzászólt, illetőleg kérdéseket tett fel Bródy András, Hunyady Ferenc gróf, Rátz Kálmán, Arpay Árpád, Maróthy Károly, Kolosváry Borcsa Mihály, Jaross Andor, Malolcsy Mátyas, Turchányi Imre, Balás Károly, Rajniss Ferenc, Rassa János, Nagy Iván és vitéz Imrédy Béla.

Kállay Miklós miniszterelnök a felszólalásokra kimerítő választ adott. A bizottság ülése délután 3 órakor ért véget.

A felsőház külügyi bizottsága szerdán délután hat órakor Kánya Kálmán lit-

kostanócsos elnöklésével ülést tartott. A kormány részéről Kállay Miklós, vitéz Keresztes Fischer Ferenc, vitéz Bartha Károly, Radocsay László, báró Bánffy Dániel és Antal István vettek részt, a felsőház elnöksége részéről ott volt báró Radvánszky Albert és báró Perényi Zsigmond.

Kánya Kálmán elnöki megnyitójában meleg szavakkal üdvözölte a külügyi bizottság ülésen külügyminiszteri és miniszterelnöki minőségében első ízben megjelent Kállay Miklóst. Kállay Miklós miniszterelnök külügyminiszteri minőségében tájékoztatta a bizottságot a külügyi bizottság legutóbbi ülése óta történt külpolitikai eseményekről.

Az igen élénk helyesléssel fogadott beszámolóhoz hozzászóltak Jankovich-Désán gróf, Prónay György báró és Csekonits Iván gróf.

Kállay miniszterelnök a felszólalásokra részletesen válaszolt. Az ülés este fél 9-kor ért véget.

Igazságügyi kinevezések és áthelyezések

Dr Pöstyéni Márton debreceni táblabíró a nagyváradi törvényszék elnöke lett

A Kormányzó Úr az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Pöstyéni Márton, a III. fiz. csoport jellegével felruházott debreceni kir. ítéletbírói bírót a nagyváradi kir. törvényszék elnökévé,

a kir. ítéletbírók és kir. ügyészek részére megállapított III. fiz. csoportba dr. Tóth Pál székessárdi kir. törvényszéki ítéletbíró a debreceni kir. ügyészséghez ügyészsévé, dr. Pankotay Jenő

budapesti központi kir. járásbírói bírót a debreceni kir. ügyészséghez ügyészsévé, dr. Pinter József egri kir. törvényszéki ítéletbíró a debreceni kir. ügyészséghez ügyészsévé kinevezte.

Az igazságügyminiszter dr. Perczel László debreceni kir. ügyészt a budapesti kir. ügyészséghez, dr. Balogh Antal debreceni kir. ügyészt a pestvidéki kir. ügyészséghez saját kérelmére áthelyezte.

A Református Egyetemes Konvent megkezdte üléseit

Balogh Jenő főgondnok a magyar nemzet védelmi háborújáról

Budapesten tegnap kezdte meg üléseit a Református Egyetemes Konvent. Ravasz László püspök imája után Balogh Jenő főgondnok nyitotta meg a tanácskozást az időszerű közügyekre kiterjedő beszéddel.

— A magyar reformátusok — mondott a többi között — komoly és mindenre elszánt elhatározással vállalják nemzeti és egyházi feladataik végzését. Az erre hivatottaknak kötelességük hirdetni, hogy most a magyar nemzet nagy baráti szövetségeseivel együtt a minden világrészre kiterjedő óriási védelmi háborúban nagy értékekért küzd. Harcolnia kell azért is, hogy mint önálló és független nemzet fennmaradjon, hogy templomaink, családunk, otthonunk, iskoláink védve legyenek a megsemmisítő támadás ellen. Kénytelen a magyar nemzet ezt a védelmi háborút megvívni, minden földi dologknál becsesebb erkölcsi javakért is: a nagyhatalommá növekedett és megszerzett

istentagadás ellen, vallásunkért, hitünkért. Nem veszhetünk el, mert a Mindenható ügye és igazsága végül diadalmaskodni fog.

A főgondnok ezután kijelentette, biztos abban, hogy a lelkipásztorok, a tanítók és tanárok az eszelges nehézségek ellenére is minden tőlük telhető módon, a legnagyobb erőfeszítéssel teljesítik dolgukat.

Cseley Gyula ny. ezredes temetése

Megható részvét mellett, katonai díszlettel temették el szerdán délután Cseley Gyula ny. ezredes, a debreceni előkelő társadalom közszerelemben álló tagját. A tavasz színpompás virágaiból font koszorúk és csokrokkal borított ravatal két oldalán fegyverrel lüszölt szuronnal állottak őrt a kivezényelt daliás honvédek. A ravatalon elhelyezett koporsón nyugodott a tisztli kard és sapka, előtte pedig bársonypárnán a katonai kitérítések sorozata.

A Köztemető halottasházának dísztermét zsúfolásig megtöltötte az előkelő résztevő közönség, ezek között a honvéd tisztiküldöttség, az elhunyt számos bajtársa, rokonsága, tisztelője és barátja. Ott voltak vitéz Nagy Pál ny. altábornagy, Tamássy János ny. vezérőrnagy, Diószegi Dezső ny. ezredes, Benkő János ny. őrnagy, Tichy Antal kormányfőtanácsos, HÉV igazgató, dr. Budaházy-Bruckner Ernő kir. egészségügyi főtanácsos, dr. Balogh Béla törv. tanácselnök, Kókay Lajos ny. táblabíró, lovag Berks Lajos az Úri Kaszinó igazgatója, dr. Winkler Jenő OTI szakorvos, dr. Czákó Zsigmond, vitéz David Géza nagykereskedő és sokan mások.

A református egyházi szertartást Uray Sándor egyházkerületi főjegyző végezte, megható szavakkal búcsúztatva el a megboldogultat. A gyászszertartás végeztével négyfogalú halottaskocsira helyezték a nehéz fekete érekegőrsőt s a katonazenekar gyászindulói mellett vonult a menet a sírhely felé, ahol újabb ima és megáldás után örök nyugalomra helyezték a honvéd hadsereg magasrangú tisztjét, aki az első világháborút vitézül harcolta végig.

DEBRECZEN

1912. V. 7.

Rendelet a munkás-lakásépítkezés előmozdításáról

A hivatalos lap május 7-i száma közli azokat a szociálpolitikai szempontokból nagy jelentőségű rendeleteket, amelyeket a kormány a munkás-lakásépítkezés előmozdítása érdekében kibocsát.

A kormány elsősorban az ipari, kereskedelmi és bányavállalatoknak, vagy az ilyen vállalatok elismert nyugdíjpénztárainak folyósított kölcsönökkel biztosítja a munkás lakások állandó termelését.

A kölcsönöket a vállalatok részére a Lakásépítési Állandó Bizottság (LÁB) (Budapest, II. ker. Lánchíd u. 2.) hozzájárulása alapján az Országos Lakásépítési Hitelszövetkezet (OLH, Budapest, V. ker. Tisza István út 12.) folyósítja a telekérték és építési költség együttes összegének 50 százalékaig 9,5 százalékos árfolyamon évi 5,5 százalék kamat mellett 20 évi törlesztési időtartamra. A tőke törlesztő részleteket, valamint a kezelési díjat, a kamatot magábanfoglaló évi annuitás 8,6 százalék.

A kölcsönön felül az építkezéshez még szükséges tökélet az építendő vállalatoknak saját hitelük terhére kell meg-

szerelniük. A vállalatok részére az OLH az általa nyújtott előnyös kölcsönök felül a rendelet még további kedvezményeket is biztosított.

A lakóházakat, ha azokat legkésőbb 1918 november hó 1. napjáig lakható állapotba helyezik, a községi pótdóra is kiterjedő rendkívüli házódómentesség illeti a munkás lakóházak felépítése céljára vásárolt ingatlanok szerzése pértégmentes. A vállalatok részére biztosított kedvezményekkel a kormány azt a célt is elérni kívánja, hogy a felépített korszerű munkáslakásoknál a munkás által fizetendő lakbér a lehető legmegtérültebb legyen. Az állami kedvezményeket a vállalatok csak abban az esetben kapják meg, ha kötelezik magukat arra, hogy a munkás által fizetendő lakbér a LÁB hozzájárulásával állapítsák meg. A kölcsön folyósításának egyik jelentős feltétele, hogy a lakások korszerű egészségügyi és szociális kívánalmaknak megfelelően a házak lehetőleg telepésen épüljenek és a telepek az új városrendezési törvény előírásainak megfelelően létesüljenek.

Alkulcsos betörők 6000 pengő értékű árut loptak el a Ferenc József-utcai Geiger divatüzletből

Vakmerő alkulesos betörést követtek el ismeretlen tettesek a Ferenc József-út 7. szám alatt levő Geiger Ernő divatárú üzletben. A betörő az éjszakai órákban hatolt be az üzlet-helyiségbe oly módon, hogy a redőnyt alkulesal felnyitotta, az üzletajtón levő lakatot leverte, majd ennek zárját is kinyitotta. A pénztárfiók fel-feszítése után 50 pengő aprópénzt magához vett, majd az egész hegyiséget felhúva, az árukat összedobálva, a legértékesebb holmikból 6000 pengő értékű inget, alsónadrágot, köppert, zsebkendőt, selyemharisnyákat, sálakat, flanelleket, végváznakat, gyermekruhákat, nyakkendőket és kombi-

nékat vitt el.

A betörést a reggeli órákban fedezték fel, amikor a háztulajdonos, aki a redőnyt kezelte, azt nyitás előtt felhúzta, meglepetve látta, hogy az üzletajtó sarkig nyitva áll és az üzlet felhúva, az árukat leírhatatlan rendetlenségben a földön hevernek. Nyomban értesítette az Arany Bika előtt posztoló rendőrt, aki jelentést tett a központi ügyelére, majd értesítette a Jekai-utca 1/b. szám alatt lakó Geiger Ernő tulajdonost. A rendőrségtől bizottság szállt ki a helyszínre és a talált nyomok alapján megindult a nyomozás a betörő kézrekerítésére.

Halálos szerencsétlenséget okozott egy ittas soffőr

Áldozata a debreceni klinikán meghalt.

Halálos szerencsétlenség történt Karcagtól néhány kilométerre, a kisújszállási országúton. Szalay János fuvaros kereskedőket és különféle árukat szállított a vásárról. Megpillantottak egy autót, amelyről már messziről látható volt, hogy szabálytalanul és nagy sebességgel rohog az országúton. Szalay az országút szélén állt kocsijával, hasztalan volt azonban az óvatosság, mert az autó teljes sebességgel nekiment a kocsinak, maga alá temetve utasait.

Mentőket hívtak, akik a legsúlyosabban sebesült Szabó Jánosné fehérmű-

varrónót a debreceni klinikára hozták.

Az asszony egy útjelző kilométerköbe verte a fejét és koponyaalapi törést szenvedett. A kórházban nem sokára meghalt. Német Béláné gyümölcsös borsdörést és belső vérzést szenvedett. A kocsi utasát kisebb-nagyobb sérülések érték.

A esendőrség megindította a nyomozást és kiderítették, hogy a gázoló soffőr, mielőtt útrakelt, Karcagon megmennyiségű szeszestalt fogyasztott. Letartóztatták.

Beregyfő Károlyné, dr. Kölcsey Sándorné és D. dr. Révész Imréné a fővédnökei a debreceni „Anyák-napjára”-nak

A Csokonai-színházban tartandó ünnepség műsora

A nagy érdeklődéssel várt „Anyák-napja” május 10-i vasárnapján ünnepségeinek előkészítése befejeződött.

A Csokonai Színházban a délelőti 11 órakor kezdődő díszelőadást a beosztott után Beethoven Egmont nyitánya vezeti be, amelyet a városi zenekolának a MÁV Filharmónikus Zenekar fűvészeivel megerősített zenekar játszik Baranji János dr. igazgató vezényletével. A nyitány után Chopin F-moll zongoraversenye következik. Hócht Margit zongoraművész kiváló tolmácsolásában, zenekari kísérettel. Kosztolányi Dezső és Reményik Sándor egy-egy versét bánhegyesi Kulcs Lea mondja el, gróf Teleki László dr. ünnepi beszéde pedig „Edes anyám, edes

hazám!” címmel a legidősebb kérdésekről fog szólni. A művészi műsorban Buzsák Gábor hegedűművész játéka jelent még külön élményt, aki Veracini Largoját fogja előadni a zenekar kíséretével. A zenei műsort zenekari szám, Kodály: „Háry János” Suit-jéből két tétel, az egész ünnepséget pedig Nagy István diakonissza-képző intézeti igazgató záróbeszéde fejezi majd be.

Az előadásra még kapható néhány jegy, de ajánlatos a jegyvásárlásokat a KHE titkári irodájában (Ferenc József út 36 L.) előre bejelenteni, mert valószínű, hogy az előadás napján belépőjegyet kapni már nem lehet.

A Beregyfő Károlyné, dr. Kölcsey Sándorné, D. dr. Révész Imréné úrnők fővédnöksége és közel 1500 úrnő védnöksége alatt álló „Anyák-napja” átfogó jelentőségű megmozdulásai a komoly időknek megfelelő esendőben, de a magasztos gondolatoknak elmélyüléssel folynak majd le május 10-én, vasárnap Debreczenben.

Uj árút
nem veszek

Régi árút
olcsón adom

Aszmann
úridivat

MINDEN KOR MINDENKOR ASPIRIN

Nagy részvét mellett temették el Vásáry László bankigazgatót

Nagy részvét mellett temették el Vásáry László bankigazgatót. A Kossuth-utcai templom teljesen megtelt gyászoló közönséggel. Ott voltak: vitéz Nagy Pál ny. altábornagy, Bészler János ny. vezérőrnagy, vitéz Berényi István ny. vezérőrnagy, a tüzértisztikar, melynek kötelekebe Vásáry László tartozott, dr. Hadházy Zsigmond ny. főispán, dr. Erdős Károly egyetemi professzor, Takaró Gyula és Harsányi Pál TEBE elnökök, Schmogrovits Ernő a Nemzet Bank fiókjának főnöke, Vajthó Lajos pénzügyigazgató, Torma Lajos bankvezérigazgató, Kárpáti Elemér vezérigazgató, dr. Somlyai József bankigazgató, Reke Gusztáv tisztifőügyész, dr. Balla Bertalan, dr. Balogh Sándor főjegyzők, Kallós Lőránt műszaki tanácsnok, Nagybákay Antal, Fakh Leon ny. huszárezredes, Kardos Zoltán, Borsos József, dr. Miszli Károly, dr. Balogh Gyula, dr. Kertész Kálmán, Serly Gusztáv, Lovag Vidoni János, dr. Tatay Zoltán, Öry István, Gyarmathy István és nagyon sok gazda, vitéz Roncsik Jenő, Des Combes Henrik, Poroszlav László tanácsnok, dr. Kun István, vitéz Fejér István, Pohl Ferenc, Böszörményi Béla, dr. Tamásy Géza főorvos, a Városi Takaréki tisztikara és sok más előkelőség.

A templom úrasztalát fekete drapériával vonták be, a ravatalt pedig a célra szolgáló fülkéjében állították fel.

A gyászistentisztelet a Kántus gyönyörű énekével kezdődött, melyet Szilágyi Gyula főiskolai tanár vezénylésével adtak elő. Utána a közönség az önkéntes XC. zsoltárt énekelte el, majd dr. Soós Béla lelkipásztor ment fel a szószékre, Bibliát olvasott: „Most azért megmarad a hit, remény, szeretet, e három között pedig legnagyobb a szeretet”.

A halálnak az a csodálatos hatalma van — hangzottak a lelkipásztor fájdalomteli szavai — hogy életet kelt. Dmlekek, amelyek már sötét messze távoladjuk boldog, dicsőséges eszményfénylővé válnak. Emberi vonások egy arcon, amelyeket sohasem láttunk világosan, a halál tompa sötétségében egyszerre világítani kezdenek: szív, amelyikről olyan keveset tudunk egy hosszú földi életlen keresztül, egyszerre megmutatkozik a maga mennyei fényességében. Ezért a halál a legnagyobb lélekfátó és a legnagyobb lélekfátó.

Pál apostol amikor beszél az elmúlásról, kiveszi az elmúlás hatalma alól a lélek legdrágább tulajdonságait: a hitet, a reményt és a szeretetet. A mi elköltözött testvérünk életében egyik leg-hatalmasabb erő volt a hit. Egyedül a hit képesít bennünket arra, hogy megtagadva önző világi kívánságainkat, szentül és igazán éljünk már ebben a jelenvaló világban. A hit képesít, hogy megvettve az életünk minden vágyát, odaadjuk boldog, dicsőséges eszményekért ezt az életet. Testvérünk hite ott magasztosult fel, amikor a mi korszáunk rettenetes fájdó és szörnyű problémáját, a honfi próbát vállalta a hazájáért s életét sem sajnálta, egészsége sem volt drága és szembenézett a halállal azért, mert vitte a boldog és hatalmas biznyság afelől, hogy a hit által élünk és akik hiszünk nemzetünk magasabb rendeltetésében, mindannyian verünkkel tartozunk neki. Ennek az áldozatnak, a hit áldozatának minden ragyogása rávetődik arra, aki most elköltözött.

Másik nagy, áldott biznyságot is hordozott lelkében. Azt a reménységet, amely meg nem szegyenit s mely nélkül nem lehet boldog életünk. A reménység nem felhő, amelybe hiába kapaszkodunk nem szívárványhíd, mely leszakad lépésünk alatt. Ez a reménység volt az, amely mindig megtartotta a megverettétek és elvettétek világában. Aki tudja, hogy az örökkévaló Isten igazsága uralkodik ezen a földön az az emberekben és dolgokban való csalódások közepette is tud reménykedni. Csak akinek reménysége van, Istentől megszentelt reménysége, az nem ismeri a kétségbeesés görcsös és keserű cselekedeteit, csak az tudja, mit jelent az élet eltékozlása ingyen ajándékban. Es a mi testvérünk tékozlta az életét, azért tudta, hogy minden, amit cselekszik ezen a világon valami magasabb rendeltetés folytán történik és ő reménykedett abban boldog bizonyossággal, hogy élete elszakadt gyöngysorából minden elgurult parányi gyöngyszem számon tar-

tódik és megőrződik az örökkévalóság számára.

De legnagyobb ajándék a szeretet. Testvérünk szívéből, ahova egy fény-sugár behullott, most mindenholnan életcsirák fakadnak és megindul a halálozón azért, hogy ő élt a világon.

A halál-foppant látszat, tragikus s keserű, csak hogy a halálon túl van egy élet, amiről csak a szeretet tud igazi képet adni nekünk. A szeretet mutatja meg a holtak látszó szívét is idelelt a földön élőknek. A szeretet híján minden szív halott, de szeretettel felékesítve megmarad élőknek ég akkor is, amikor a föld ember végbúcsúja itt elkövetkezik.

A szeretet, mely testvérünk szívében élt, sokkal több, mint emberi tulajdonság: Isten ajándéka. Az, hogy valaki annyira benne éljen a családjában, annyira megértse a mások bánatát és örömet, amikor azt gondoljuk, hogy a maga magányosságában egyedül él a földön, az az Istennek olyan ajándéka, amelyért mondnyájunknak, akik valaha valamit kaptunk ebből a szeretetből, csak mélyeséges háladalással leborulva kell köszönetet mondának. Es a család melynek környezetében élt, mindennap újra át fogja élni ezt a szeretetet. Ezáltal lett halhatatlanná ő és ezáltal marad itt, mert a legnagyobb valóság ez a szeretet és ez soha el nem múlik, mert az emlékezés fákláját mindennap meggyújtják a szeretet mécsesénél. Áldott élet, amely munkálkodni és áldozatot hozni tud, de még nagyobb áldás egy élet, amely önfeláldozó, boldog átadás-sal a szeretetben lehánt magáról minden drága köntöst. Hasonlít az ilyen élet Wilde O. Boldog Herceg szobrához amely sorban odaadja nagy pikkelyeit, kiveszi smaragd szeméit, mint szomorú és szegény faváz marad meg és ebben a szegénységben mégis a leggazdagabb.

Ime azt, amit a világ adott neki, elvehette tőle, amit a földtől kapott, — visszaadja a földnek, a szeretet azonban megmarad. Ti vagytok ennek biznysága és kik biznyságot tudtok tenni ő mellett, azok szívében él tovább. — Azért hirdetem nektek azt a boldog s dicső feltámadást, amely a szeretet által elkövetkezik reánk. Es ezen az emberi érzéken túl megjelenik ráknézve az isteni szeretet. Az isteni szeretet tartotta meg őt halálos veszedelmek között eddig. Az Isten szeretete áldotta meg őt, hogy boldog levegőben tudott élni e gyűlölködő világban, az Isten szeretete magasztosította fel őt a lelkek fölé és az Isten szeretete ad most neki pihenést azért, hogy ebben a békeességben megtalálja a neki készített örök üdvösséget. A szeretet abban nyilatkozik, hogy az örök élet valóságáról tesz bennünket bizonyossá itt és a mennyben. Az örök életnek biznysága az Atya szeretete. Ez a szeretet szól nektek gyászoló gyülekezet: titeket is úgy szeret az Isten, hogy benneteket sem enged örökké itt élni. Megengedi nektek, hogy átjussatok abba az örökkévalóságba, amelyben vele találkoztok. Ugy szeret benneteket, hogy övele, akit a szeretet által felmagasztalt, újra egyesültök. Mi hiszünk ebben a szeretetben, tudjuk, hogy a szeretet meggyőzte a halált és átvissz bennünket az örök üdvösségbe.

Ebben a szent biznyságban hajtsuk meg magunkat az Isten előtt és imádkozunk.

A meghatóan szép ima és a gyülekezet megáldása után ismét felhangzott a Kántus éneke, majd közének után az érekeposort a fekete gyászhintóra helyezték és a Rákóczi harang és a Kossuth-utcai templom harangjainak zúgásától kísértén megindult a hatalmas gyászmenet a Kossuth-utcai temetőbe.

A Vásáry-család sírbojánál dr. Soós Béla lelkipásztor Bibliát olvasott és elmondta az apostoli hitvallást, majd így búcsúzott az elhunytól:

Az örökkévalóságra megérett tested és lelked indul a földi út után a mennyek országába. Legyen tied a békeesség, amit a világ meg nem adhat, de amit ingyen kapnak azok, akik az Isten szeretik. Bátor és áldott szívvednek adja meg az Isten a békeességét, amit Krisztus hozott le nekünk a földre.

A Kántus és a gyülekezet gyász-énekel közben helyezték el Vásáry László földi hamvait a sírbojtban, a megtöltött gyászoló családot pedig vigasztaló szavakkal vették körül a hű barátok.

DEBRECZEN

4. OLDAL.
1942. V. 7.

A Nemzetes Asszonyok Társasága három „Füsttelen napot” rendezett

A debreceni Nemzetes Asszonyok Társasága Debrecen városában május hó 1. 2. 4-én „Füsttelen napot” rendezett. A gyűjtéshez Debrecen város társadalmi, iskolák és a nemzetes asszonyok járultak hozzá. Cigarettekből összegyűlt 9378 darab. Pipadohány 35 csomag, gyufa 98 doboz, cigarettapapír 25 csomag, cigarettahüvely 2 doboz, szappan 4 darab és 4 pengő készpénz, ezenkívül folyó iratokat is gyűjtöttek.

Az adományozók névsora a következő: Hajdúvármegye Vitézi Széke, Pácsi utcai elemi iskola I. oszt., Debreceni Erdőgazdaság, Debreceni Dóczy gimnázium Vöröskereszt egyesületi csoportja, Debreceni Dóczy polgári iskola, Wollaffka-telepi Olvasókör, Kemecsei Julia, vitéz Busi Gáborné, vitéz Boldogh István, Kovács Sarolta, vitéz Szakács József, Rásó Istvánné, Szilágyi Sándor, dr. Erdélyi Pál, idős Tökés Lajos, Molnár József, vitéz Boczkó Béláné, Molnár Ilonka, Nagy Sándorné, Csanády Gabriella és Lujzi, dr. Benkovits Gézané, vitéz Lépes Gyözőné, vitéz Bálint Árpádné, vitéz Bárczi Sándorné, vitéz Borbély Imréné, vitéz Berényi Istvánné, vitéz Somogyi Rezsóné, vitéz Po-

robszky Andorné, Tóth Emilné, Várady Béla, vitéz Sóvágó Antalné, vitéz Pándy Istvánné, Mester Lajosné, Papp Sándor, Kiss József, Gál Dezső, Nagy Lajos, vitéz Tamásy Lajosné, vitéz Both Gyuláné, vitéz Kovács Józsefné, Kerekes Ferenc, vitéz Pápay Alajosné, vitéz Szentgyörgyi Lajosné, vitéz Csátaljay Jánosné, Guldán Izabella, vitéz Csillik Györgyné, özv. vitéz Vértés Béláné, vitéz Bökönyi Sándorné, vitéz Kovács Ferencné, vitéz Katona Endréné, vitéz Liptai Józsefné, vitéz Ferenczi Miklós, né, vitéz dr. Roncsik Jenőné, vitéz Sóvágó Gézané, Márton Antalné, vitéz Abraham Andrásné, vitéz Ferenczi Lászlóné, vitéz Szabó Gyuláné, vitéz Fejér Istvánné, vitéz Boskó Mihályné, vitéz Szegedi Gyuláné, vitéz dr. Nagy Endréné, vitéz Fehérváry Dezsóné, vitéz dr. Mészáros Edéné, vitéz Szigetvári Mihályné, vitéz Tikos Béláné, vitéz Sóvári Bertalané, vitéz Pórfy Edéné, özv. vitéz Sipos Károlyné, vitéz Szilárd Zoltánné, özv. vitéz dr. Király Andorné, vitéz Nábráczky Béláné, vitéz Szabó Gáborné, vitéz Rankay Gyuláné, vitéz Hadházy Dezsóné.

Mécs László Debrecenben

A ma élő magyar irodalom kétségtelesen egyik legegényebb, legérdekesebb alakja Mécs László, királyhelmeci plébános tegnap Debrecenben tartózkodott. A Svetits intézet leányifjúsága előtt tegnap délután rögtönzött ünnepély keretében válogatott verseiből adott elő néhányat. A pap-költő csodás színekkel gazdag, tiszta hangú és meleg lírájú versei nem maradtak hatástalanul a fogékony leánylelkében. A versek után a leányok melegen ünnepelték a kütűnő költőt.

Dr. Hoszták M. Kornélia üdvözölte a költőt, akinek virágcsokrot adtak át, majd Bögel Anna zongorázott művészen.

Mécs László tegnap délután tovább utazott Budapestre.

Dohányműt honvédeknek!

Debrecen város leventeegyesületének elnöke felhívást intézett a debreceni társadalomhoz, hogy künn harcoló honvédeknek cigarettát, dohányműt adományozzon. A városi leventeparancsnoksághoz eddig igen sok adomány futott be, amelyek közül nagyobb tételek a következők:

Dr. Szilágyi Béla igazgató 2000 db cigarettát, dohánnyárló alkalmozottak 3350 db cigarettát, 74 csomag cigarettadohányt, 2 csomag cigarettapapírt, 30 csomag pipadohányt. Múzeumbarátok Köre 680 cigarettát, hadirokkantok, hadilövőgyegek és hadilárvák szövetsége 1500 db cigarettát, 13 doboz gyufa.

Megkapó az a tény, hogy a hadirokkantok, özvegyek és árvák ly szép mennyiségű dohányműt gyűjtöttek azoknak a honvédeknek, akik éppúgy harcolnak ma, mint tették azt annak idején ők, illetve hősi halált férjük, apjuk...

A nemes példán — hisszük — felbuzdul a debreceni társadalomnak az a része is, amely eddig még nem vett részt adományával az akcióban, elküldi dohányműtől álló ajándékát a Péterfia-utca 45. szám alá, ahol már dobozokba csomagolva várják az indulást a debreceniek ajándéka honvédeknek.

Ázsia-kutató egyetemi professzornő Debrecenben

Ma délután előadást tart az egyetemen

Ritka vendégei vannak a tudományról évszázadok óta híres Debrecennek. Egyszerre három világhírű Ázsia-kutató professzor érkezett, kik közül dr. Annemarie von Gabain, a berlini orientalista tanszék betöltője ma délután előadást fog tartani az egyetemen a régi hűntörök kapcsolatokról. Németnyelvű előadását dr. Ligeti Lajos budapesti professzor fogja tolmácsolni. Németh Gyula dr. a budapesti egyetem török nyelvészeti tanára a nagy érdeklődéssel várta előadás harmadik résztvevője.

Most, mikor mind több szó esik a napsajtóban is a magyarság keleti származásáról, mikor Körösi Csoma Sándor halálának százéves fordulóját ünnepeljük, különösen nagy jelentősége van egy külföldről jött kiváló tudós bennünket közelről érdeklő klatasokról szóló előadásának. A kísérelésben Budapestre jött professzorok jelenléte mutatja, mennyire megbecsüli a magyar tudományos világ a berlini professzornő nagyszerű munkáját. Dr. Annemarie von Gabain éveket ezelőt már előadott nagy sikerrel a Nyári Egyetemen a úgylátszik, kellemes emléket vitt magával.

Tekintettel a rendkívüli érdeklődésre, ajánlatos a minél pontosabb megjelenés. Az előadás háromnegyed öt órakor kezdődik a XIII. sz. teremben.

Tavaszi bőrkesztyűk

retikülök, gumifűzők, gumiharisnyák, selyemharisnyák, melltartók és ernyők
Szénássy és Daku-nál
KOSSUTH UCCA 2.

Kerékpárgumi t javítasson

RÉTINEL
Piac u. 42. Pannónia udvar.

Angoranyúl szőr modell-kalapok minden színben
P. 26.- KALAPIPAR Széchenyi-u. 7.

Asztalos József rőfös-,
nőidivat üzletét
áthelyezte
Hatvan-utca 6. — I. lépcső, III. emelet

Érdekségek Ausztrália életéből és a hinduknak az angolokhoz való viszonyáról

Örökké hajtó bábúvek — Szervezetten és csoportosan vadászó madarak megkígyót is

Ausztrália és a titkos India a világháború sodró ereje folytán minden országban az érdeklődés középpontjába került. Bár még csak kísérletek történtek Japán részéről Ausztrália megtámadására, nem kétséges, hogy csakhamar bekövetkezik a komoly akció, amely ezt a nagy földrészt elszakítja az angol világbirodalomtól. Sok érdekes dolgot írtak már erről a távoli világrésztől, de olyan ember ritkán szólal meg, aki szemtanúja is az ausztráliai körülményeknek. Debreczenben él Molnár Ernő posta műszaki s. ellenőr, aki az első világháború idején hadifogságba jutott. Elfogták azt a kereskedelmi hajót, melyen szolgálatot teljesített s így került Ausztráliába. Vele beszélgettünk arról, milyenek odakint a viszonyok.

Nagyon sok érdekes élményünk volt abban az időben. 1914-től 1919-ig voltam kint. Többször írtak is erről az újságok. Persze most sok olyan emlékem élveledik fel, ami érdekességet kap amiatt, hogy a japánok alighanem hamarosan katonai akciót indítanak Ausztrália ellen. Öt évig éltam Berrimában. Félévig előzetesen szabadon hagytak bennünket Sidneyben. Mindenki ott lakott, ahol akart. Onnan tudtuk, hogy hadifoglyok vagyunk, hogy hetenként jelentkezni kellett a lakotnyában. Mit tagadjam, nagyon jól éltünk, az ausztráliai kormány 30 shilling fizetést adott nekünk hetenként. Abban az időben ennyit kerestek ott egy ember — naponként.

De egy hétre is bőségesen elég volt a pénz, hiszen 17 shillinget fizettem a kosztomért, 5 shillinget a bútorozott szobáért, a többi megmaradt szórakozásra.

Sidneyből kerültünk Berrimába, ahol fogolytáborban helyeztek el bennünket. Innen is szabad volt naponként reggel héttől délután ötig kimenni a faluba, de legfeljebb két mérföldnyi távolságra mehettünk.

Sok érdekes tapasztalatot szereztünk ott. Ausztráliában általában azt lehet mondani, hogy az ősbenszülöttek kivül mindenki tanult. Mégse ismertek bennünket magyarokat még csak hírből se. Ez különben nem is lehetett meg-túltságos, hiszen Angliában is megtörtént velem, amikor 1912-ben ott jártam, hogy azt se tudták, milyen nemzetiségű lehet a magyar nép. Nagyon rika ember tudott ott rólam valamit keveset.

Fogolytáborunk egy őserdő mellett fektett. A talaj ott példátlanul ter-

möképes. Soha még olyasmit nem láttunk, mint ott. Alig kellett a földet művelni. Megtörtént, hogy például bábút ültettünk. Egyetlenegyszer kellett ültetnünk és a fűvek folyton virágoztak, állandóan szedtük róla a zöldbábút. Sohasem ültettünk újra bábút, mert nem volt rá többé szükség. Elsőrendű termőföld, csak az a baj, hogy csapadékosan igen szegény. Niucs is jó ivóvízük. Az esővizet fogják fel, azt tárolják és mindig azt isszák. Réngyeteg nyulat láttunk ott az erdőben. Elvadult házinyúlajfajta. Érdekes virágot is találtunk az erdőben, amit a lakosság nem ismert. A jácinthoz hasonló fűrtöz virágot szakítottam le egyszer a szárról és hazavittem, vízbe tettem. Ott azonban nem nyílt ki. Megfigyeltük, hogy ez a virág csak a szárral nyit és csak éjszaka. Illata a vaníliahoz hasonlított.

Találtam egy ananászhoz hasonló virágot is, amit a falubeliek nem ismertek. Pompás ananász-illata volt. Megismertünk ott egy nagyon érdekes madárfajta. Ez csak kígyóval és békával él. Valóságos látványosság volt, ahogy ezek a madarak a kígyóval végeztek. Sok madár összeállt társaságba és egyszerre csaptak le a kúszmászó kígyóra, megragadták és gyorsan felvitték a magasba még a nagyobb kígyót is. Persze a veszedelmes hulló a levegőben nem tudott védekezni sem. Jó magasból a madárcsapat mintegy vezényszóra elengedte a kígyót, amely a földre zuhant és halálra zúzta magát. Akkor a madarak darabokra szaggatták és felfalták.

Ami a mai helyzetet és kilátást illeti? Azt hiszem, a japánok el fogják foglalni Ausztráliát. Nincsenek ezek katonailag készen, hiszen ők Angliára támaszkodtak. Sajnálom az ausztráliai lakosságot, mert derék emberek, kár lenne, ha ellenállnának. Legokosabb volna tőlük, hogyha megegyeznének a japánokkal.

Indiában is hosszú ideig éltam. Ott sem jó sok a jót Anglia számára. Emlékszem egy jellemző beszélgetésre, amelyet egyik hinduval folytattam. Angol katonai szolgálatban állt, őrmester volt.

Miért állítottok angol szolgálatba? — kérdeztem tőle.

Jelenleg muszáj volt — hangzott a nyílt felelet. De az angolok bennünket megtanítottak a fegyverhasználatra. Lesz idő, amikor a fegyver visszafordul.

Úgy látszik, az idő elérkezett.

Mit látott egy utazó 1793-ban Debreczenben

Egy ismert angol utazó, aki bejárta egész Európát az 1790-es években Debreczenbe is eljutott és jól megsejmelte a várost. Magyarországi élményeiről könyvet adott ki Londonban a következő címen:

L. R. Townson Travels in Hungary, London 1793.

Könyvből ismertetjük a Debreczenre vonatkozó részt. Leírja, hogy a Tisza felől székereken haladt Debreczen felé.

Innen — írja — egyenesen Debreczenbe mentem, egész napi járóföldön egyetlen falu sincs, csupán az út közepén láttam egy jó csárdát.

Micsoda körülménynek köszönheti Debreczen létrejöttét, azt nem tudom, de azt sem fejtettem meg, mi bírhatta rá 30.000 embert, hogy olyan vidéket válasszon magának lakóhelyül, hoi sem forrás, sem folyó, sem tüzeltő, sem építvány nincs, Debreczen ugyan városnak nevezettik és városi jogokkal is föl van ruházva, azonban falunak tekinthető, emélfogva talán legnagyobb falu egész Európában. Ha pedig városnak tekintjük, akkor a legutolsó köze kell számítanunk, jól lehet lakosai nem a legszegényebbek. A várost sűvény veszi körül, a városkapukat pedig tűske és szederbokor borítja. A házak esélyt kivételével földszintesek, náddal fedettek és tűzfalal fordulnak az utcára. Az utcákon köveztnek hírehamva sinés, csupán a legsűrűbben vannak lerakva gerendák, a gyalogjá-

rók számára.

A lakosság túlnyomórésze református; ezeknek életmódja, sőt ruházata és a tartózkodásom alatt szűnni nem akaró borongó időjárás együltve igen rideg benyomást kellettek. E valóságfelekezettnek itt van legnagyobb kolégiuma. Az épület szabálytalan, ódon és roskatag, nagyon hasonlít a szegényházainkhoz. A tanulók száma igen nagy, a bentlakók, vagyis a tógátusok négyezer van, ezek közül nyolcan laknak egy-egy kis szobában, azonban mindenki külön ágyban alszik. A kis dekok csak a tanító alatt tartózkodnak az épületben. A fiatalabb tanulók mintegy ezren lehetnek. A tanórák száma hat, délelőtt három, délután három. Mivel csak négy tanárjuk van, kilenc tógátus is segítkezik a fiatalabb dekok oktatásánál; fáradságukért a tanulók szüleitől némi tiszteletdíjat kapnak, ugyanis szerény ebédjükhez egy-egy tál ételt. A tanórák évi fizetése 60 font sterling. A könyvtár az intézettel teljesen összhangzik. Klasszikus, hittudományi és bölcsészeti könyvek kivül alig van egyéb. Ugyanígy két vagy három elefantápfogal, továbbá egy járvorgatókönyvet és szarvakat láttam. Ezeket állítólag a Tiszában találták. — végül fölemlítem, hogy az itteni történelemtanár kilenc évi előadása után, csak a középkor történelméig jutott el.

A kollégiumon kívül a városnak legfőbb nevezetességei: a debreceni pipa, guba, kenyér és a négy országos vásár. Nagyon meglepett, midán Debreczenben négy vagy öt olyan úrral találko-

DEBRECZEN
5. OLDAL
1942. V. 7.

Hatvan-u. 6.

számú, négyemeletes bérház,
mely 1959. évi adómentes, társasházi alakul. — 2, 3 és 4 szobás

öröklakásokra előjegyzéseket

allogad.

Debreceni stat. ante izr. anyahitközség
József kir. herceg-utca 26. szám.

Képességvizsgálat Debreczenben

A képességvizsgálat kérdése az utóbbi időben előtérbe került, főként a kultuszminiszterium új rendelete folytán, mely a szegénysorsú, de tehetséges tanulóknak lehetővé teszi a jövőben tanulmányaik folytatását, az erre alkalmas, megfelelő tehetségű ifjakat pedig képességvizsgálat útján választják ki.

A debreceni középiskolákban megérdeklődve a képességvizsgálat ügyét, arra az érdekes megállapításra jutottunk, hogy bizonyos mértékben az iskola keretei között mindig megvolt a képességvizsgálat... A tanári kar tagjai, akik alapos nevelő munkájuk közben szeretettel figyelték az ifjuság bontakozó képességeit, az iskola faja között egyre jobban kivirágzó tehetséget, úgyiszólván minden tanulójukról tudták, hogy milyen képességek rejtőznek bennük. És ha egy tehetséges gyermek nem tudta volna folytatni tanulmányait, mert szüleinek anyagi helyzete azt nem engedte, úgy ezeknél a tehetségeknél mindig közbelepett az intézet tanári kara és a rendelkezésre álló kedvezményekkel lehetővé tette, hogy továbbra is megmaradjon az intézetben az arra érdemes növendék és befejezhesse tanulmányait. Ez szinte kivétel nélküli valamennyi debreceni középiskolában így volt. A kultuszminiszter rendelkezése nagy jelentőségű az árja meg, hogy a jövőben az eddiginél jóval nagyobb, szélesebb keretek között lesz mód a jövő magyar értékeinek kibányászására és kedvezményben részesítésükre.

A képességvizsgálat pedig módot nyújt arra, hogy már a tanulók felvételénél kiterjeszthessék a kedvezményeket az érdemesnek találtakra.

Dr. Kun Sándor református gimnáziumi igazgató, a kiváló pedagógus egyébként a képességvizsgálat kérdésével kapcsolatban a következőket mondta munkatársunknak:

Nálunk képességvizsgálat abba a miniszteri rendelet szerinti értelemben, ahogy eddig Miskolcon, vagy Sárospatakon végeztek képességvizsgálatot a növendékeken, nem volt ezidégig. Természetesen más értelemben a pedagógus hivatásából kifolyólag állandó képességvizsgálatot tartja a növendéket. Lehetséges viszont, hogy a Konvent szintén bevezeti május havi ülésén a református középiskolákban is a képességvizsgálatot, illetve kimondja ezt, ebben az esetben pedig már az új tanévtől, vagyis szeptembertől kezdve nálunk is ilyen értelemben történik meg a tehetséges tanulók kiválasztása és felkarolása.

A képességvizsgálat tanintézetünkben egyébként olyan rendszeres volt a múltban is, hogy bankok, gyárak, hivatalok számos esetben kérték a debreceni középiskoláktól, hogy ajánljanak részükre tisztviselői az érettségiző tanulóik sorából. Ilyen esetekben a tanári kar tagjai egymás között megbeszéltek az egyes tanulók képességeit és hogy osztandóknak át tartó képességvizsgálatuk mennyire helyes és alapos volt, annak legigazibb bizonyítéka az a sok köszönet, mely a fű fényes kereskedelmi iskolától — ehhez az intézethez fordult hasonló kéressel a legtöbb vállalat, bank és hivatal — valamennyi intézetünk igazgatóságához beérkezett és mely az ajánlás helyességét igazolta.

A képességvizsgálat bevezetése a középiskolákba és a tehetségeknek ezzel kapcsolatos védelme, felkarolása páratlanul örvendetes jelenség és hatalmas szociális jelentőségű reform. Számunkra pedig külön jóleső érzés, hogy ennek a nagyértékű miniszteri rendelkezésnek is éppúgy megvolt a félszke és elődje már hosszú évekre visszamenően a debreceni középiskolákban, a tanárok szeretettől és hivatás tudattól vezetett felbecsülhetetlen jelentőségű munkájában, mint ahogy a kollégiumi ifjuság példát mutató telepítési akciója is későbbi kormányprogrammá szélesült.

HIRDETMEY. Debrecen sz. kir. város gazdasági és erdészeti ügyosztálya a belsőfogattartás és törzsménes kocsisainak, valamint az állatkorodálápolók természetbeni ruha járandósága biztosítására 15 rend teli ruha, 15 rend nyári ruha, 6 darab kocsisbunda huzat, 3 rend gépészruhához hasonló nyári munkaruha szállítására versenytárgyalást tart. Versenytárgyalási részletes feltételek és ajánlati úrlapok a gazdasági ügyosztály 21. szobájában díjtalanul kaphatók. Képleen felszerelt ajánlatok 1942 évi május hó 13-án, délelőtt 11 óráig adandók be a gazdasági ügyosztály iktató hivatalába. Az ajánlatok felbontása ugyanott ugyanazonnap délelőtt 12 órakor történik. Gazdasági tanácsnok.

am, kik kedves szigetházamban voltak. A református lelkesek ugyanis körutat szoktak tenni valamely protestáns országban, némelyek Hollandiába, mások Svájcba vagy Nagybritanniába mennek. Benedek úr, ki igen járatos a cigány nyelvben, azt állította, hogy Angolországban gyakran beszélt cigánnyokkal és igen jól megértette őket. Dr. Veszprémy a város legöregebb orvosa, egy ideig Edinburgban tanult.

Debrecennek türhető vendégfogadója van. A városon kívül szőlőskertek is vannak, de nagyon silány bort szolgáltatnak. A lakosokuk körülbelül negyed mérföldnyire kell menniük ivóvízért, követ pedig Tokajról, vagy Nagyváradról szállítanak ide.

Így ír az angol utazó Debreczenről, van tévedése, de van igazsága is. Az a megállapítása, hogy iskolába 1400 növendék járt az 1793. évben azt bizonyítja, hogy a Kollégium nemcsak híres, de népes iskola is volt már az 1793-as esztendőben és felkeltette figyelmét a világhíró angolnak.

Abban is igaza van, hogy a debreceni szőlőskertek bora igen savanyú, bizonyára megkínálta valamelyik vendég-látója a világhíró idegent, saját-termesztés borával és ez az oka annak, hogy beírta könyvébe »nagyon silány bort szolgáltatnak«.

Ez a silány bor a debreceni gazdák-nak sem ízlést és ezért vásárolták a módosabb polgárok az Érmeliéken a jó bort adó szőlőket és odajártak szüretelni évtizedeken át.

FERENC JÓZSEF KESERŐVIZ

Bélyegyűjtés

A magyar bélyegek
papiroskülönbségeiről

— Befelező közlemény. —

11. Rostás a papír akkor, ha az a felépítéssel készült, amikor a papír anyagát képező rostszálcskákat még nincsenek teljesen és egyenletesen szétfoszlaltva, hanem azok — főleg a fogazásoknál — szabadszemmel tisztán is láthatók. — Ilyenek pl. az 1888-as újságbélyegjegyek (Zeitungstempelmarken), valamint az 1871-es táviratbélyegek.

12. Bordázott a papír akkor, ha a már teljesen kész papirost csiszolt fahengeren a csiszolás irányában gyenge bordák húzódnak végig, áthengerelik, miáltal a fahenger bordái a papíros anyagába belenyomódva azon körömmel észrevehető, gyenge barázdákat alkotnak. Pl. az osztrák első emisszió darabjai.

Ami a magyar bélyegek papírján található vízjelekre vonatkozik, az már más tanulmány keretében tartozik és itt csak arra akartok rámutatni, hogy a magyar bélyegeknél ismételtelen előfordul, hogy a vízjel vagy erősen, vagy pedig alig látható. Ennek a tünetmentnek igen egyszerű a magyarázata, mert a vízjel akkor látható erősen és tisztán, ha az a még nem teljesen kész papírba lesz préselve (pl. az 1891. évet követő emissziók), viszont akkor látható csak gyengén, ha a vízjelet a már majdnem teljesen kész papírba utólagosan, előnedvesítés útján préselik be (pl. az 1881-es emisszió).

Az 1872-es réznyomatok sárgás papírral a gumi vegyi elváltozásának következménye, nem pedig gyártási hiba; az úgynevezett évi újságbélyeg kékes papírja viszont az anilinfesték vegyi elváltozásából ered és így ez sem gyártási hiba.

A m. kir. postavezérgazgatóság közli, hogy a Nagyváradon folyó évi május 3-tól 10-ig rendezendő Szent László-ünnepi hét alatt a nagyváradi 1. és 2. sz. postahivatalok az ott feladásra kerülő levélpostai küldemények egy részének lebélyegzésére „Szent László-ünnepi hét Nagyváradon 1192—1942” felirattal különleges alkalmi kelet-bélyegsőt is fognak használni.

Az általunk legutóbb jelzett, egy helybéli ifjúsági gyűjtőnél látott magyar bélyeggyűjtés pártját mutatta be egy itteni bölgy-gyűjtő. — Egy olyan 1919. évi „A nemzeti hadsereg bevonulása” felünyomású 10 filléres bélyegpárról van ugyanis szó, ahol a hadsereg szó „reg” betűi az egyik bélyegen valahogyan elmaradtak, míg a másik bélyegen a felünyomás teljesen kifogástalan. Kérjük olvasóinkat, hogy esetleges további hasonló magyar tényonyomataikat Egyesületünk vasárnapi összejöveteleink egyikén bemutathasszék.

A Michel-katalógus végre-valahára kezd kibontakozni a magyar bélyegek iránt tanúsított merev elzárkózottságából és hajlandó itt-ott arról a tényleges napi árhoz átdolgozni. Így pl. az 1934-es LEHE blokk árát 40 márkáról 90-ra, a protestáns blokk árát 25 márkáról 45 márkára, stb., stb., de még ezen emelések se felelnek meg a tényleges viszonyoknak, mert ha a Michel-márkát a szokásos 30—40 fillérral megszorozzuk, még akkor is messze messze távol állanak a Michel árak a tényleges magyar bélyegáraktól. Itt különben nagy forduló előtt állunk, mert a Magyar Bélyegyűjtő Egyesületék Szövetsége a legközelebbi napokban kiad egy „Magyar bélyegek árjegyzőkönyv”-et, mely a magyar bélyegek árának megállapításánál irányadó szerepet fog játszani. A könyv ára 1.50 pengő, az Szövetség kebelébe tartozó taggyesületek csoportos megrendelés esetén 1.20 pengőért kaphatják meg. Előrejeltek fordultának Elnökségükhöz.

Fegyencek „találkozója” a debreceni törvényszéken

A munkások markeasaloja a gyilkost is becsapta

A debreceni törvényszékre kísérték a sopron-köhházi fegyverházból, ahol dolgozóháztüntetés miatt, Grósz Sándort, aki Gátas és Nagy álnéveket is használ. Grósz, aki már többször volt elítélve, legutóbb Debrecenben háromévi dologháza, a vad szerelmét a Németországból hazatérő munkásokat károsította meg. A keleti pályaudvaron tartózkodott rendszerint és a munkásoknak előnyös áron ígérte a markeasaloja. A híszékeny embereket elcsodolta magával, pénzüket átvette, hogy az irodában beváltja és a ház kapuján bent, a másik utcára vezető kapun pedig eltávozott és otthagya az átjáróház kapujában várakozó becsapott embereket pénz nélkül.

A debreceni törvényszékre ebben az ügyben a váci fegyverházból vezették elő mint tanút az egyik 11 évre elítélt gyilkost, akit ugyancsak megkíséreltek

Grósz Sándor. A keleti pályaudvaron szedte el a pénzt és az átjáróház felhasználásával szökött meg a károsult elől egy esztendővel ezelőtt. A két fegyenc öreivel együtt a budapesti Markó-utcai fogházban pihenő egy éjszaka Debrecen felé tartva, ott találkozott össze a károsult és tanu.

A bíróság előtt Grósz tagadta, hogy ő lenne a markeasalo, de egy rutentanú és a váci fegyenc felismerték. — Maga az a kiesit kopasz veres zsidó, aki átvette a pénzem! — mondotta a 11 évre elítélt tanu a vádolt-nak, gyilkos szemeket vetve rá.

Grósz megmaradt tagadása mellett, de közben közelebb írt szuronyos örehez, hogy közelebb legyen a biztos védelemhez a gyilkosság miatt elítélt károsulttól való félelmében.

A bíróság elnapolta a tárgyalást, mert több tanu nem jelent meg.

Meghalt Juhász Sándor, a legöregebb magyar színész, aki Debrecenben töltötte nyugdíjas éveit

A közelmúltban emlékezünk meg a legöregebb magyar színészről, a 88 éves Juhász Sándor bácsiról, aki sok forró sikert estendő után feleségével együtt Debrecenben húzódott meg, a Fazekas Mihály utca 2. számú ház kislakásában és ott élték a nyugdíjas színész harmincz égnéhány pengőből tengődő, keserves életét. Néha, ha nagyobb kiállítású darab ment a színházban, az igazgatók még a legutóbbi időkben is igénybevételek Juhász bácsi segítségét. Hajdan gyönyörű, orgonazengésű hangja egy kis kedves öreges sejtársasággal, de még mindig tisztán, eszengő szárnyait a karban a »Cigánybáró«, a »Cigányprimás«, vagy a »Cornevillei haragok« előadásain. Régi forró sikereit emléke szírnált Juhász bácsi alakja körül, ez aranyozta be utolsó estendőt. . . . Pár héttel ezelőtt beszéltem vele utólag. . . . Kedvesen, nyugodtan beszélgetett; nem siet fel hangján a plüss, pedig lett volna oka panaszkodni és el. Valanikor ünnepelt színész volt Juhász Sándor, akiért vetélkedtek a budapesti és a nagyobb vidéki színházak. A fővárosi Népszínházban, a szegedi, miskolci és több vidéki nagyobb város színházában játszott operákat és nehezebb fajsúlyú operetteket. Évtizedeken át fizetett be nagy összegeket a nyugdíjpénztárba, ha a világháború előtt nyugdíjba megy, szízekat kellett volna kapnia. Így éppen csak azt a néhány pengőt kapta, amivel egyik napról a másikra el lehet tengődni. . . .

— Azért nem panaszkodom — mondotta esendesen, amikor a »Cigánybáró« előadásának szünetében elbeszélgettünk vele. — Érzem, hogy szeretnek itt Debrecenben, ahova pedig már úgy tértem haza, ahogyan a rossz gyermekek, aki mindenét elköszolta máshol és megnyugodni visszamegy a szülői házhoz. En is a sikereket, tapsokat máshol arattam le, a művészetemet más városok közönségének adtam, de öreg napjaimra megérttem ide, ahol a legkedvesebb a pihenés. . . . A szeretetet is megéreztem, amire az ilyen kiöregedett színésznek, aki már nem kapja meg naponta a közönségtől tapsokat, kereszül a bizalmat, azt a hátorítást, ami szükséges az élet elviseléséhez, talán nagyobb szükség van mindenkinél. Uray nagytiszleltű úr, Bujai nagytiszleltű úr gondoskodni is igyekezett rólam, egyideig énekelttem a templomban, a fogházban a

rabok istentiszteletén. . . . Szóval a sok keserves mellől, ami egy öreg színész életét jelenli, van azért szép is. . . .

Igy beszélt Juhász bácsi néhány héttel ezelőtt. A magyar szó legöregebb szerelmese rajongó csodálattal vallott pályája nagy alkairól, a fényzőnbe borult szimpadi tündérvilág talmi csillogása alatt élő ezer és ezer kis tragikomikus esetről. . . . Aztán tegnap jött a hír, hogy hirtelen meghalt. Két napja gyomorvérzése támadt és hirtelen végezett a 88 éves férjével. . . . A Csokonai Színház homlokzatán gyászlobogót fűzőgál a májusi szűlő. A forraságok, nehézségek miatt nem a színház előesernokából temelik el Juhász Sándort, pedig megérdemelte volna, hogy annak az épületnek falai közül induljon el utolsó útjára mely szimbolizálta volna a magyar színművészetet, amit egész életével, közel hal évtizedes színészi munkájával szolgált. . . . Csütörtökön délután fel 6 órakor a Köztemető fái alatt ráomlik a hant egy szívre, mely amíg létketett, mindig a magyar színjátszás fanatikus rajongásával vert, küldölte, írte új és új célok felé. . . . Most már megnyugodott Juhász Sándor szívre szompas, művészetért izzó szíve és a Debrecenben élő tuatnyi nyugdíjas öreg színészek sorában eggyel kevesebben varják most már, hogy a neves városról kért, nyugdíjukat egy minden igéayt levelközött élet átlengődéséhez elegendő összegre kiegészítő segély megérkezik-e. . . .

Juhász Sándor érkezett oda, ahol nem kérnek semmit, ahol megszűnik a taps, dal, siker, kulissza, nélkülözés, hol megpihen a derek, öreg magyar színész.

Gyilkosság történt a tiszafüredi határban

A debreceni ügyészséget értesítette a tiszafüredi esendőség, hogy a község határában a Tisza partján egy 20—25 év körül nő holttestét találták meg. — A holttest sokáig lehetett a vízben, mert a halak a fejét már megrágták. Az orvosi vizsgálat szerint 3—4 héttel ezelőtt halt meg az ismeretlen nő, akinek testén sérülés nyomát is megtalálták és ebből arra következtetnek, hogy gyilkosság történt és úgy dobták a vízbe.

A debreceni ügyészség indítványára a vizsgálóbíró elrendelte a boncolást, hogy a halál okát megállapítani tudják.

„Nem lopni akartam, csak a tükkörben nézegettem magam” — mondotta a tettenért cigányasszony

Rostás Ferencné szül. Balog Lidia 26 éves cigányasszony. Tegez-utcai lakos tegnap délután besurrant Boross Gyuláné Jókai-utcai lakoshoz és annak néhányperces távollétét felhasználva, a szobában levő tükkör szekrény fiókjában kotorászott zsákmány után, Vesztlére azonban abban a pillanatban, ahogy a fiókot felnyitotta, behlétek a házbéliek mire Rostásné a szekrény fiókját becsapva, gyors mozdulattal fészületni kezdte magát a tükkörben.

— Mit akar itt? — kérdezte az egyik bélcipő, mire a cigányasszony nyugodtan válaszolt:

— Nem akarok én semmi rosszat, csak a szél nagyon összeköcsölte az utcaán a hajamat, aztán bejöttem megfésűlködni. . . .

Természetesen nem adtak hitelt a ravasz cigányasszony átlátszó meséjének és átadták a rendőrnök. A cigányasszony azonban kihallgatása során is megmaradt állítása mellett, hogy nem akart lopni, csak a tükkörben nézegette magát és a hűségének lett áldozata.

HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Vajdhalapos elnevezésű cca 938 kat. hold ingatlan 1912 október 1-től egy, három, esetleg hat évre, a Kövesdy-alapítvány nevű cca 363 kat. hold, a Tornayos-tanya nevű cca 723 kat. hold ingatlanok pedig 1912. évi október 1-től kezdődő három, esetleg hat évre nyilvános szöbéli árverésen használatbérbeadásra kerülnek. Az árverés május 11-én déli 9 órakor a városháza kistanács-teremben lesz megtartva. Az árverési feltételek és közelebbi adatok a városi gazdasági ügyosztályban (városháza földemelt 19. szoba) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Polgármester.

HIRDETMÉNY. Felhívja a városi adóhivatal a város területén levő épületek tényleges birtokosait arra, hogy a házbérlőjövodelemben beállott változást május hó 20 napjáig — a jogkövetkezmények terhe mellett — jelentsék be. A bejelentés az erre a célra szolgáló nyomtatvány-úrlapon történik — amelyet a városi adóhivatal kivetési osztályában, I. emelet 37. számú szobában (feljárata a Sas-utcai lépcsőházban), darabonként 6 filléres előállítás költség mellett lehet beszerezni. A kiállított és a bérleti aláíratott bejelentési ív május hó 20-ig ugyanide nyújtandó be. Bejelentés tárgyát képező minden rendszerint bérbeadás útján hasznosított és az év április havában üresen nem állott bérlettárgy, amelynek május havi, vagy évnegyedj bére a novemberi bevallásban bevallott bérletől akár bérengedmény, akár béremelés, vagy új bérbeadás folytán eltért. Nem képezik bejelentés tárgyát az év-április havában üresen állott s ilyenek bejelentett bérlettárgyak, valamint azon helyiségek, melyek nem bérbeadás útján hasznosítottak, ideértve azt az esetet is, ha a háztulajdonos valamely eddig bérbeadott lakásba költözik. Aki az évközi változás bejelentésére irányuló kötelezettségének május 20-ig nem tesz eleget, az előálló bércsökkentés folytán járó adóérteléhez való igényét elveszt. Ha olyan évközi változás bejelentését mulasztja el, amely a beállott jövodelem folytán terhére előírtást eredményezne, az a bejelentés elmulasztása miatt annyiszor 100 pengőig terjedhető pénzbírsággal fog sújtatni, ahány bérlettárgyánál a bejelentést elmulasztotta. Amennyiben a változások közül csupán a bércsökkentések nyerne bejelentést és a háztulajdonos a béremelés bejelentését elmulasztja, esetenként adócsalásnak minősül Városi Adóhivatal.

— Szíriában arab nacionalisták merényletet követtek el egy csapatszűlítő vonat ellen, amely De Gaulle-párti csapatokat szállított. A robbanás következtében három vonat elpusztult. A merénylőt, Mohamed el Bakri novil arab nacionalistát rögtönítélő eljárásal gyonylították.

Ungár József

látyszerész és fotó

Széchenyi utca 1. szám alatti
szaküzletét ugyanabban
a házban, pár lépéssel lejjebb

helyezte át

H I R E K

„DEBRECZEN“

szekesztősege, kiadóhivatala és nyomdája József királyi herceg u. 1. (Pikabérház.) Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás.) Előfizetési árak: havonta 3.— P, negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fillér., vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata május 2-án reggel 8 órától május 9-én reggel 8 óráig: „Nap“, Piac ucca 1. telefon: 27-73. — „Aranyegyszarvú“ Kossuth ucca 8., telefon: 24-06. — „II. Rákóczy“ Miklós ucca 55. telefon: 23-43. — „Sztankay“ Szent Anna u. 64. sz., telefon: 25-58.

Díszpolgárt

választott Szombathely városa és azt a példátlanul ritka esetet szolgáltatva ezáltal a magyar közélet számára, amire aligha volt eddig példa. A betegsége miatt visszavonult Bárdossy László volt miniszterelnököt választották meg egyhangú lelkesedéssel díszpolgárrá. Nagyszerű és ragyogó cselekedet. Valóban az érdem jutalma, olyan érdem jutalma, melyet akkor szerezhetett a volt miniszterelnök, amikor még a hatalmat és kormányzást jelentette ebben az országban. A jutalom pedig most, hónapok után következett:

Váitahogy megszoktuk, hogy a díszpolgári kitüntéseket akkor adományozzák, amikor a kitüntetett teljes testi és hatalmi erejében még jobban rá is szolgálhat erre a kitüntetésre. Vajmi ritka eset az, hogy eltávozott nagyság után viszik tálcán a kitüntetést, a dísz, a megkülönböztetett címet.

Jól esik ebben a kitüntetésre minúgy áhítózó világban erre gondolni, jól esik azt tapasztalni, hogy az érdem akkor is megtalálja a jutalmát, amikor az érdemre ajánlott semmit a világon nem tehet azokkal, akik a kitüntetést adják.

Mai idők, mai emberek, irhatná az ember.

És mégis azt mondjuk, nem mai idők, nem mai emberek, egyszerűen csak a hála és tisztelet ösztöne megnyilatkozása ez, semmi más.

Egészen bizonyos, hogy az, aki kapta azt az oklevelet, arra nagyon is nagy érdemeket szerzett, méltó volt rá.

Egészen bizonyos, hogy nem azért tett annak idején szíve és meggyőződése szerint jót, hogy egyszer ezt a kitüntetést kapja érte.

Ez a szép, ez a megkapóan magyar. Ezért állunk meg illő tisztelettel és esodálkózással Szombathely város nemesei vezetésével Bárdossy László miniszterelnököt nuukalkodásának ilyen megjutalmazása láttán.

Jó a példa és szép a hathatós cselekedet, mely hasonló lépésre serkentheti a jövőben mindazokat, akik hasonló körülmények között hasonlóképpen jognak intézkedni.

A díszpolgárság nagy jutalom, egy város életében nem hétköznapi tett, az ilyen díszpolgárság azonban minden díszpolgári kitüntetés fölött álló igaz értékű jutalom.

A munka, az őnzetlenség tiszta jutalma.

Szilassy László főispán hazatért Budapestről, ahol Rásó István alispánnal együtt közéleti értekezleten vett részt.

A Tisza István Tudományos Társaság I. osztálya ma, csütörtökön délután hat órakor a Déri-múzeum előadótermében felolvasó ülést tart. Az ülésen Bacso Jenő r. tag „Dr Kovács Andor emlékezete“, Divéky Adorján r. tag „A Békés-család szerepe Báthory István alatt“ címen tart előadást.

— Mike Jánosné drasszonynak ezúton is hálás köszönetet mond a Meszter-utcai egyházközség női körének vezetésére azon adományért, mellyel az április 12-i műsoros délután sikerét előmozdítani szíves volt.

Villamoskalauzi tanfolyam nők részére

Előreláthatóan a közeljövőben kísérletképpen ideiglenesen nő villamoskalauzokat is alkalmazunk. Tekintettel arra, hogy a villamoskalauzi szolgálat külön szakismeretet igényel, 2 heles kiképző villamoskalauzi tanfolyamot tartunk. A tanfolyamot 1942. év május hó 12-én kezdjük, amelyen csak testi-

leg és szellemileg alkalmas 18-30 év közötti nők vehetnek részt.

A tanfolyamra 1942. év május 9-én, szombaton és 10-én, vasárnap délelőli 9 órától 11 óráig lehet üzletigazgató-ságunknál (Petőfi-tér 14. szám 4. sz. ajtó) jelentkezni. Az üzletigazgató-ság.

A nagylétai pisztolypárbajt vívó betörő beismerte, hogy a debreceni közéleti hívatalt betöréseket is ő követte el

A „Debreczen“ részletesen beszámolt arról a vakmerő betörésről, melyet Polgár János kovács és telefonszerelő iparos követett el hat nappal ezelőtt a nagylétai ipartestület helyiségében. Polgár János 15 évvel ezelőtt ment el Debrecenből, bejárta egész Európát, főleg Olaszországban és Romániában tartózkodott hosszabb ideig. Több nyelven is beszél. Debrecenbe ez év januárjában tért vissza és itt a Jókai utca 40. szám alatt lakott.

A múlt hét szerdáján Debrecenből Nagylétára ment, ahol álkulccsal behatolt az ipartestület helyiségébe. Mindössze 1 pengő 60 fillér pénzt talált, ezenkívül munkakönyveket, okmányokat és bélyegeket vett magához. Már távozni készült, amikor Kiss Ferenc szabómester, az ipartestület előjárója, aki zajra lett figyelmes, revolverrel kezében útját állta a menekülő betörőnek és felfohtotta, hogy álljon meg.

— Agyonlövöm, ha nem enged el — mondotta elszántan Polgár János.

Kiss Ferenc erre riasztó lövést adott le, mire Polgár is tüzet és golyója Kiss Ferenc gyomrát surolta, átlukasztva kabátját. Erre Kiss is, Polgár is újra löttek, Polgár golyója nem talált, míg Kiss Ferenc lövése combján találta el a betörőt. Polgárnak azonban még volt annyi ereje, hogy utat törjön magának és elmeneküljön. Bevászorgott az álmódon veszteglő egyik vonatba. A csendőrök nyomban megindították a nyomozást és a vörnyomokat követve eljutottak a pályaudvarhoz, ahol a vonatban meg is találták és őrizetbe vették.

— Budapest nem szerelik át a villamosok üléseit. A férőhelyek szaporításának kérdésével kapcsolatban merült fel a zsúfoltság enyhítésére a keresztirányú padoknak hosszirányúakra való felecserelésének indítványa. A BESZKÁRT műszaki nehézségek miatt eljajta a tervet.

— A szerb kormány azzal a megokolással, hogy az országban a viszonyok jelentős mértékben megjavultak, elrendelte, hogy az összes állami és önkormányzati testületben szolgálatot teljesítő tisztviselők, alkalmazottak és munkások, akik jelenleg a szerb önkéntes külföldi katonákban a kommunista bandák ellen harcolnak, május 31-ével elbocsátandók ezekből a külföldi katonákból, hogy szolgálati helyükre visszatérhessenek. (MTI.)

— Újabb árvízveszély fenyegeti a Tisza—Maros szögét. A Maros áradásának indult, több helyen kiöntött és Csanád megyében a vadvizet szinte lényegesen emelkedett. Kiszombor felett a Maros már ki is lépett medréből.

— Turáni vadászok évkönyve. Megjelent a Turáni Vadászok Országos Egyesületének „Mindent a hazáért“ című 1942-es évkönyve. A szép kiállítású kötet élet a Kormányzó Úr és a Főméltóságú Asszony arcképet díszíti. Számos értékes cikket, irodalmi művet, ismeretterjesztő olvasmányt, sok hasznos tudnivalót közöl a képekkel illusztrált gazdag tartalmú évkönyv.

az ott rejtőző Polgár Jánost. Másnap beszállították a debreceni ügyészségre, ahol a nagylétai álkulcsos és revolveres betörés ügyében megindított eljárással egyidejűleg a debreceni rendőrség is megkezdte Polgár kihallgatását, mert a Bethlen utcai III. számú közéleti hívatalt íródában elkövetett álkulcsos betörésekkel is gyanúsították a nagylétai betörőt. A Bethlen utca 13. szám alatt levő közéleti hívatalt körzeti iroda helyiségébe ugyanis rövid tíz nap alatt kétszer hatoltak be álkulccsal és az íróasztalt felfeszítve az első alkalommal 50 pengő készpénzt és 300 drb cukor-, zsír- és lisztjeget, valamint vásárlási könyvet vittek el. A tettes a jegyek egyrészt később a Széchenyi utcán egy üres telekre bedobta. Pár nap múlva ismét betört a körzeti irodába, ennek ajtaját azonban ekkorra riasztó csengővel szerelték fel és a házfelügyelő éjszaka felébredt arra, hogy a tettes felnyitotta az iroda ajtaját. El akarta fogni, de a betörő revolvert rántott és ezzel fedezve magát elmenekült. A revolver és a betörés hasonló módja tette gyanússá a debreceni rendőrség detektívvel ellátott Polgár János személyét, aki eleinte tagadta, hogy ő lett volna a Bethlen utcai közéleti hívatalt betörője, a kihallgatások folyamán azonban tegnap beismerő vallomást tett.

A debreceni rendőrség most kikéri néhány napos nyomozásra Polgár Jánost a kir. ügyészségtől, mert az a gyanu merült fel, hogy több debreceni betörést is ő követett el az utóbbi hónapok folyamán.

— Belglumban dohányadagolást vezettek be. A 18 éven felüli férfiak és 25 éven felüli nők vásárolhatnak ilyen módon dohánytermékeket.

— Az Olasz Kultúrintézet hárfahangversenye. Az Olasz Kultúrintézet május 12-én, kedden este 8 órakor a városi zeneiskola hangversenytermében hárfahangversenyt rendez Luigi M. Magistretti olasz hárfaművész közreműködésével, aki társai között a legelőkelőbb helyet foglalja el. Mielőtt Magyarországra jött volna, Németországban hangversenyezett óriási sikerrel. Belépőjegy német, műsormegváltás kötelező, mely 1 pengő. Az igénylősek már megkezdődtek az Olasz Kultúrintézetben, Hatvan-u. 2. I. emelet.

— Ítéletek leventemulasztásért. Foglalkozásról igazolatlanul távolmaradó leventék ügyében hozott ítéletet a rendőri büntetőbíró. Ez alkalommal is súlyos büntetést rótt a nőtörus mulasztókra, mert Sebők Andrást 20 napi, Rábai Lászlót és Pataki Ferencet 15 napi, Nagy Jánost 10 napi, Marincsik Györgyöt, Szöllösi Sándort és Juhász Józsefet 5 napi, Matkó Lászlót 4 napi, Gergely Bélát, Komor Imrét, Budai Györgyöt, Horovitz Tibort és Tóth Györgyöt 2 napi, Nagy Gyulát 1 napi elzárásra, Rosenfeld Kálmánt 25 pengő, ipó Lajost 15 pengő, Szabó Mihályt és Baji Sándort 10 pengő pénzbüntetésre ítélték.

DEBRECZEN

7. OLDAL
1942. V. 7.

Levélváltás

A MULT SZERELME

— Harsányi Zsoltnak —

Özön írás közt téged kereslek
És a szívembe téged fogadlak,
Múltak terére,
Tünt tengerére
Nyílik előttem csoda-tárt ablak.

Ki tudná: honnan? de lelkünk rokon,
Holt évszázadok hű idézője.
Mátyás... róneszánsz,
Máglya, lenge tánc,
Nagyok Napja két új delelőre.

Mind a Máé lesz gyöngybetűd nyomán
Ki hittél harcot fénylőbb Holnapér'
Zrinyi... Liszt... Rubens
Es te nem phensz,
Míg hőseidnek nem jut új babér.

Dallal ülünk a Jövő küszöbén,
Múltjáró lelkünk boldogan mesél:
Szent az öröm, szent,
Mi a Mától ment
S miben az Örök szent szerelmé él.

Hegyaljai Kiss Géza.

SZERETET A SZERETETRE

— Hegyaljai Kiss Gézának —
Hidd meg nekem, hogy nem nehez a
Kedves versnek feladni, Géza.
Míg szívemben szeretettel
A szíves üdvözlés vetett el,
E hang visszhangja mi lehetne?
Csak szeretet a szeretetre.
E csúf korban nem lehet szebben,
Éljünk tovább e szeretetben.
Ölel s mindig marad, ki volt,
Öreg barát:

Harsányi Zsolt.

— A város epresteri fátalépén 7 éven akáchasáb és nyárhasáb tűzifa kapható.

— Életveszélyes gázolás a józsaí országúton. Román István 20 éves fiatalember kerékpáron igyekezett Debrecen felé a józsaí határban. Egy teherautó hátulról beleszaladt a kerékpárba és felborította. A kerékpár összetört és Román István olyan nagy erővel vágódott a kövezetre, hogy agyvelkódást szenvedett. Állapota életveszélyes. — Románt a debreceni kórházba szállították kezelésre. A gázolás ügyében megindult a vizsgálat.

— Súlyos szerencsétlenség a MÁV műhelytelepen. A debreceni MÁV műhelytelepen Kövendi József MÁV kocsifényező az egyik teherkocsi tetején megcsúszott és lezuhant olyan szerencsétlenül, hogy életveszélyes sérülést szenvedett. A mentők reszesztették első segélyben. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a munkás súlyos sérüléséért.

— Hatósági közeg elleni erőszak és becsületsértés miatt indult eljárás Langer Imre Hatvan-utcai vaskereskedő ellen, aki nem fizette a telefondíjat és ezért kiküldték lakására Szabó Sándor műszerész, hogy szerelje le a telefont. Langer ingerülten fogadta a szerelőt és fenyegető magatartásával megakadályozta a telefon leszerelését és rabló-társaságnak nevezte a szerelőt szerint a postát. A törvényszék most tartott tárgyalást az ügyben és Langert elítélte 80 pengő pénzbüntetésre.

— A rendőr rendesebb viselkedésre figyelmeztette Hoppe István debreceni pincért, aki részegen botrányos magatartást tanusított. A pincér a rendőrnök támadt és mellbevágta. Hatósági közeg elleni erőszak miatt indult meg ellene az eljárás és elítélték most 30 pengő pénzbüntetésre. Az ítélet jogerős.

— Gyomorfekély ellen — alumíniumpor. Érdekes új gyógy mód fel-fedezéséről számol be a Medizinische Welt című német orvosi folyóirat leg-utóbbi száma, Dr Kühn német orvos-tanár osztálya csomagolt poralaktú fémalumíniumot adott be gyomor-fekélyes betegeknek s kimutatta, hogy így módon kialakulnak a fekély gyógyításának kedvező alapfeltételei. A professzor szerint a poralumínium rá-akódók a gyomor nyálkahártyájára és ott hosszú időn keresztül ellenálló és erősen tapadó bevonatot képez. Ez a bevonat megőrzi a gyomorfekélyt a gyomorsav maró hatásától és kiküszöböli a gyógyuló betegek fájdalmait.

Ha elsétál hozzánk, sok pénzt megtakaríthat!

Vékonyzálló női harisnya 2.63 Férfi Flór sokni 1.72

Uj helyiségünk: József kir. herceg-u. 11. sz.

Csillag Testvérek

Családi értesítések:

Jégh Éva Máriát

eljegyezte

Bernád Géza

MAV tisz.

(Minden külön értesítés helyett).

FILM

A HUNGÁRIA szerdán este mutatta be a „Luna asszony” című német filmet. A film első része aprólékos és meglehetősen unalmas, a második része erősen feljavul és jó bohózafti képek nevetetnek meg a közönséget. A kísérő műsorban a már ismertett híradó.

Munkaközvetítő iroda
Debrecenben vendéglátóipari
alkalmazottak részére

A nagyváradi NMK-szervezet vendéglátóipari szakcsoportja megállapodást kötött az összes vendéglátóipari munkaadókkal. Megállapodtak egy munkarendben, amely végleges nyugalmi helyzetet teremt a nagyváradi vendéglátóipari szakmában. A munkarend Nagyvárad és környékének összes vendéglátóipari üzemére kiterjed. A megállapodást kötő felek megegyeztek abban, hogy a munkarend ellen vétőt száz pengőig terjedhető pénzbírsággal tartoznak fizetni. A munkaadók kötelezték magukat, hogy mindennemű vendéglátóipari munkavállalók szükségletüket csak az NMK útján szerzik be, az NMK viszont kötelezte magát, hogy a munkavállalók közvetítését, díjmentesen és a legnagyobb gyorsasággal intézi.

Ezen munkaközvetítő irodát már a debreceni vendéglátóipari alkalmazottak NMK helyi szakcsoportja is felhívta. Az ingyenes munkaközvetítő iroda a Nemzeti Munkaközvetítő hivatalos helyiségében Timár-utca 31. szám alatt van. Az iroda vezetését Pelles János, a csoport ügyvezető h. tükára végzi. Az iroda Debrecenben kizárólagos joggal foglalkozik a vendéglátóipari alkalmazottak közvetítésével és hivatalos órákat délután 9—12, délután 2—6 óráig tart a Timár-utca 31. szám alatt.

Pályázatok a hivatalos lapban. A hivatalos lap szerdai száma a következő pályázatokat közli: a köröstarcsai (Békes vm.) „Szent László” gyógyszerárú telekkönyvi betétszerkesztő bírói állásokra, — telekkönyvi betétszerkesztő telekkönyvvezető-állásokra —, a szombathelyi kórház szertárnoki állására, — a zirci Erzsébet kórháznál egy segédorvosi állásra.

A minisztérium rendeletet adott ki, amely az árvíz- és belvíz által megrongált épületek helyreállítására nyújtott állami kölcsönök előnyös sorozásáról szól. Az előnyös kielégítési jog biztosítására azért van szükség, hogy kamatmentes állami kölcsönrel helyreállíthatók legyenek az árvíz, vagy belvíz által megrongált épületek. A közhítel érdekében megővására is gondoskodik a rendelet azzal, hogy a telekértéken belül biztosított hitelező jogát az építkezésre nyújtott állami kölcsön sorozási előnye nem érinti.

Antonio Fogazzaro születésének századik évfordulója alkalmából folyó hó 8-án 6 órai kezdettel az Olasz Kultúrintézet emlékünnepeket rendez. Ünnepi beszédet mond dr. Gaetano Trombatore egyetemi ny. rk. tanár. Fogazzaro irodalmának legtekélyesebb ismerője. Ő írta eddig a legjobb kritikai tanulmányt Fogazzaróról. Mindenkit szeretettel meghív az igazgatóság.

Esküvő. Tichy Margit és dr. Buday Aladár szombaton délután öt órakor a katolikus templomban tartják esküvőjüket.

Virtológiai Ruprecht Olivér nagybirtokos, felsőházi tag hosszas betegség után 84 éves korában sajtoskői birtokán elhunyt.

Jégverés? Elemi csapás! Minden gazda védekezhet kártevősei ellen biztosítással.

Megállapították a fodrászipar és a fürdők alkalmazottainak munkaidéjét

A kereskedelmi miniszter legújabb rendelete értelmében ez év június 1-étől kezdve a fodrásziparban foglalkoztatott alkalmazottak munkaideje Budapesten a munkaközi szünetek beszámítása nélkül 24 óra alatt 10 óránál és hetenként 60 óránál hosszabb nem lehet. Vidéken napi 11 óra és hetenként 66 óra a maximális munkaidő. A fürdőkre nézve 24 óra alatt 12 órában 10 óránál és hetenként 60 óránál nem lehet hosszabb a munkaidő.

Szabályozza a rendelet a túlmunkát is és kimondja, hogy az olyan alkalmazottaknak, akik százalékos részesedést is kapnak a százalékos részesedés számításba vétele nélkül a rendes munkaidőre eső óradíjánál legalább 100 százalékkal magasabban, az olyan alkalmazottaknak pedig, akiknek keresete kizárólag kiszolgáltatási díjból áll, ennek a kereseti heci átlaga alapján a rendes munkaidőre kiszámított óradíjának legalább 50 százalékaival, egyéb esetekben pedig legalább 25 százalékkal kell magasabban díjazni.

Az alkalmazottaknak munka közben pihenésre és étkezésre megfelelő szünetet kell adni. Az alkalmazottnak a szünetben szakbavágó munkát nem szabad végeznie. Ha a munkaidő 9 órát meg nem halad, legalább félóra, hosszabb idő esetében pedig legalább 1 óra a munkaszünet. Szünet alatt az alkalmazott munkahelyét elhagyhatja. Kimondja a rendelet azt is, hogy az alkalmazottnak napi munkájuk befejezése után legalább 10 órái pihenőidőt kell biztosítani. Minden olyan megállapodás, amely az alkalmazottra nézve hátrányos — *scmmis.*

Iránban tovább tartanak a zavargások. Sahab Szahaban az összejelölések során 65 felkelőt megöltek.

Budapest polgármestere kiadta a jövő évi színháznívítási engedélyeket. A Színházkamara javaslatára Szendy polgármester magáéva tette és Harsányi Zsolt, vitéz Bánky Róbert, Vaszary János, Pünkösti Andor, Fenyves Szabolcs, Erdélyi Mihály kapták meg a színháznívítási engedélyeket.

Dante előadás. A Szociális Műszőlő társulat rendezésében a római katolikus gimnázium dísztermében május 10-én (vasárnap) délután 6 órai kezdettel tartandó kultúrélőadónon bemutatásra kerül a legnagyobb olasz költőnek — Dantenak — világhírű műve — a Pokol — vetített képekben. A képek az eredeti olasz nyelvű szöveg képes ábrázolatai után készültek, amelyek megrázó erővel mutatják be a költő hatalmas művének egyes kiemelkedő részleteit, melyeket Berki Géza előadó Babits Mihály fordításában ismerhet majd. A kultúrelőadáson mindenki résztvehet, mert belépődíj nincs, csupán a ruhatár megváltása kötelező.

Kitüntetett mezőgazdasági cselédek. A mezőgazdasági bizottság vasárnap közgyűlést tart. Ezen a gyűlésen történik meg Bagosi János, Juhász József, Kovács Sándor és Varga Lajos, a földművelésügyi miniszter által kitüntetett mezőgazdasági cselédeknek az elismerő okirat és pénzjutalmak átadása.

Rómában szerdán rendelet jelent meg, amelynek értelmében a 18. és 55. év közötti zsidókat munkaszolgálatra kötelezik. A prefektusokat felszólították, hogy intézkedjenek a rendelet végrehajtásáról. A rendelet megszegőit hadilővénytűk elé állítják. (MTL.)

Elszakított családok keresik egymást a zágrábi vásár rádióüzeneleiben. A Jugoszlávia széthullásával szétszórt családtagok tragédiája esendül ki számos üzenetből, melyet a budapesti vásár üzenetei mintájára indított meg a zágrábi vásár.

Élelővézet. Értésíti az elsőfokú közigazgatási hatóság a város érdeklő lakosságát, hogy a debreceni m. kir. honvédség a Sárkút-tanyánál levő baleszerű lövőtérren, a pallagpusztai vasútállomás közelében folyó évi május hó 13-án és 15-én reggel 7 órától 18 óráig élelővézetet tart. A veszélyeztetett területen a jeizett napokon a lövőalkulat általában 2 órával a lövézet kezdete előtt, a debrecen—hajdúszásmóni műút kb. 4 km. hosszú veszélyeztetett szakaszát gyalogosok és lépésben mozgó járművek előtt 1 órával, gyorsan mozgó járművek gépkocsis, üzletkocsis, kerékpár, stb.) előtt 15 órával a lövézet kezdete előtt a lövézetet befejeztéig lezárja. A lezárás ideje alatt tehát a műút veszélyeztetett szakaszán a forgalom általában szünetel, helyette a Martinka szőlőskertet keletről megkerülő, a városi tanyán és a Dalmi-tanyán át haladó földúton lehet közlekedni. A lövőalkulat parancsnoka azonban a lezárt műútszakaszon való forgalom időnkénti megnyitása céljából, azért, hogy azon a gyalogosok és lépésben mozgó járművek áthaladása céljából 9 órakor és 15 órakor 20—20 pernyi időtartamra, egyébként pedig mentők, tűzoltók, stb. sürgősen szükséges átengedése céljából áthaladásuk tartamára esetenként is beszünteti a lövézetet, melyet a vonatoknak a Pallagpuszta és Dombos-tanya vasútállomás közötti vonalrészén való áthaladása idejére is beszüntet. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

GYÁSZROVAT

Juhász Sándor nyug. színész, 87 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután fél 6 órakor lesz a Köztemető 2 A) ravatalozó terméből. Dankó temetkező.

Beregszászi Jolánka 19 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután fél 3 órakor lesz a Köztemető 2 B) ravatalozó terméből. Lakás: Eötvös uca 5. sz. Dankó temetkező.

Fogarasi Katalin 10 hónapos korában elhunyt. Temetése pénteken három órakor lesz a 4 ravatalozóból. Lakás: Rigó uca 34. — Gebauer-cég rendezi.

Wagner József iskolai tanuló, 10 éves korában elhunyt. Temetése pénteken négy órakor lesz a 3 teremből. Lakás: Boldogfalva uca 4. — Gebauer-cég rendezi.

Jobbágy József 83 éves korában elhunyt. Temetése pénteken öt órakor lesz a 3 teremből. Gebauer-cég rendezi.

Református nők és lelkésznék konferenciája

A református nők konferenciáját tartják ma, május 7-én és holnap, május 8-án a Kollégium oratóriumában. Május 7-én délután öt órakor, 8-án délután négy órakor van a kezdete. Mindkét nap két előadást fog elhangzani. Az első napi előadók dr. Czegléd Sándorné és Szabó Nóra diakonissza testvér. A második napi előadók Ajtay Béláné és dr. Fereny Károlyné. Az előadásokat eszmésere követi. Az előadások közötti művészi ének-számok emelk a konferencia nyílvóját. Szeretettel felhívjuk rá olvasóink figyelmét.

Ugyancsak konferenciát tartanak a református lelkésznék május 8-án, pénteken délelőtt fél 10 órai kezdettel Révész tér 2. sz. alatt. Imádkozik Széle Miklósné, a konferenciát megnyílvóját Uray Sándorné, előadást tartó dr. Czegléd Sándorné (Cegléd), és Kiss Jánosné (Hajdúszásmón), záróműt mond dr. Dancsházy Sándorné, záróbeszédet tart dr. Szász Imréné.

Felhívás. Felkérjük t. kabinsbérőinket, sziveskedjenek folyó hó 20-ig nyilatkozni, hogy a most következő fűrdőévadban is kívánnak-e kabint bérelni. Ezen időpont után ugyanis — a nagy érdeklődésre tekintettel — esetleg nem lesz módunkban a kabincokat a régi bérlők rendelkezésére bocsátani. A városi fűrdők gondnoksága.

Díjmentes helyek kereskedelmi középiskolákban. A kereskedelmi miniszter a hazai kereskedelmi középiskolák első osztályában az 1942—43. iskolai évre összesen 60 (hatvan) tan-díjmentes helyre nyilvános pályázatot hirdetett. Részletes feltételek megtudhatók a debreceni Kereskedelmi és Iparkamaránál. Pályázatokat május 20-ig kell beadni a kereskedelmi minisztérium segédhivatalába (Budapest, Lánchíd-utca).

Hat kilo sósszalonnát lopott el Rácz Sándor napszámos Tégláson Pólya Jánosné szobájából. A debreceni törvényszéken elítélték most 15 napi fogházra. Az ítélet jogerős.

7.88 pengő helyett mázsánként 29 pengőért adták el a burgonyát. Kiss Istvánt, Kántor Sámuel és Nyavádi Árpád vajai lakosok ellen árdragibás miatt eljárás indult, mert a „Krüger” burgonyáért a törvényesen megállapított 7.88 pengős ár helyett mázsánként 29 pengőt kértek. A burgonya nagyrészt iparengedély nélkül másoktól vásárolták és háromszoros áron árusították. Az árdragitók felett tegnap ítélték a nyiregyházi törvényszék és a vádlottakat 300—300 pengő pénzbüntetésre ítélte. A bíróság a befoglalt 600 pengő értékű burgonya elkobzását is elrendelte. Az ítéletet Vajai községben és a Jarmy-tanyán dobszó úton közhírré kell tenni.

A Debreceni Hajlított Bútorgyár és Fakereskedelmi Rt. igazgatósága és tisztviselőkara mély megrendüléssel jelenti, hogy a vállalat üzletszerző tisztviselője

RÓTH RUDOLF

folyó hó 5-én rövid szenvedés után váratlanul elhunyt.

A Megboldogult tizennyolc esztendőn keresztül fáradhatatlan szorgalommal és hűséggel állott a vállalat fejlesztésének szolgálatában és mint munkatársra, minkenkör szeretettel és megbecsüléssel tekintettünk.

Emlékét őszinte kegyelettel őrizzük meg.

Színház, film, szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Csütörtökön este: **Vadvirágos Maros** partján. Bemutató.

Pénteken este: **Vadvirágos Maros** partján.

Szombaton délután: **Viharos szerelem** filléres helytársak.

Szombaton este: **Tűzvész**. Tolnay Klári vendégjátéka.

SZÍNHÁZI IRODA JELENTI:

Csütörtökön este a szerző vezényletével, Zoltay Herr Zoltán és Nemes nagyoperettje „Vadvirágos Maros partján” bemutatja. — Pénteken este is a „Vadvirágos Maros partján”. — Szombaton este, vasárnap délután és este Tolnay Klári vendégfellépésével, vidéken először, a Budapestben több mint kétszáz előadást megért „Tűzvész”.

SZÍNHÁZI KISTÜKÖR:

MÁRKUS LAJOS MINT RENDEZŐ mutatkozik be a **VADVIRÁGOS MAROS PARTJÁN** a Nemes-Zoltai ma bemutatásra kerülő operettjében. A kiváló bonviván, mint rendező is nagy-szerű művészetnek bizonyult, aki kitűnő ötleteket vitt az előadásba, elgondolásai nagy mértékben hozzájárulnak az operett sikeréhez, jelenetel színesek, nagyvonalúak...

ANTAL ILÁT, a Jakabffy-társulat gyönyörű hangú primadonnáját Budapestre akarják szerződtetni a jövő idényre. A Fővárosi Operettszínház és a Royal Revüszínház is szerződést ajánlatot tettek a kitűnő művésznőnek, aki még nem döntött, hogy hova szerződik. Nincs kizárva, hogy a két vetélkedő színház mellett egy harmadiknak lesz a primadonnája jövőre Antal Ilá.

ÚJSZERŰ AJÁNDEKKAL LEPTÉK MEG D. Kovács Józsefet a Csokonai színház művészetét tisztelő. Régebben a bonvivannak esakorban cigarettát szoktak küldeni. Most egy korszerű gondolkodású néző kedvéért, D. Kovács Józsefet cukor- és zsírjegyekkel lepték meg.

HATALMAS SAKKCSATA dúl a színházi dítközökben. Zách János, Márkus Lajos és Erdel állnak a színházi sakkbajnokság élén.

Olasz-magyar zeneművészcsere

Az Iskolánkülvüli Népművelési Bizottság közli, hogy az olasz-magyar zeneművészcsere keretében szombaton este 8 órakor, a zenede dísztermében **Giorgio Ciompi** világhírű olasz hegedűművész, **Franco Verganti** olasz zongoraművész kísérete mellett hangversenyt tart Itália nemcsak énekeseket ad a világnak hanem újabb hegedűművészeket is, akik között a legfiatalabb és legkiválóbb **Giorgio Ciompi**. Jelenleg 24 éves, de 17 éves korában már elnyerte párisi Zeneakadémia első díját. Valami csodálatos kifejező erővel és páratlan technikával játszik. A hangverseny iránt városunk zenekedvelő közönségének körében széleskörű érdeklődés nyilvánul meg, melynek műsorán: Tartini, Bach, Beethoven, Strawinszky, Principe, Rachmaninoff, Paganini és Vieuxtemps versenyművel szerepelnek.

A vendégművészeket — az Iskolánkülvüli Népművelési Bizottság s az Olasz barátok Monti Köre nevében — **Csobán** Endre városi főlevéltáros fogja üdvözölni.

Jegyek 3, 2 és 1 pengős árbán a Médlusz és Antalffy József könyvkereskedésében válthatók.

— Száz pengőért adta a tengeri mázsáját és még szélhámoskodott. Csalás és ádrágítás miatt indult meg az eljárás Kovács Bálint nagyecsedű lakos ellen, aki a vetőmagának való tengeri mázsánkint 100 pengőért adta el és a leelőlegezett árut másnak akarta leszállítani.

— **Raoul France**, a világhírű természettudós, aki mindig magyarok voltak magától. Budapestre érkezett Raoul France tudományos pályája Magyarországon indult el.

— **Hirdetmény**. Értesítem az érdekelte szakmai kereskedőket, hogy a m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszter a műszaki kereskedők kerékpár és kerékpáralkatrészek árusítási joga tekintetében úgy döntött, hogy a műszaki cikkekkel kereskedés gyakorlására jogosító iparigazolvány alapján a kereskedő kerékpár és kerékpáralkatrészek forgalmáhozatalá, nem foglalkozhat. Amennyiben a műszaki kereskedő kerékpár és kerékpáralkatrészeket is kíván árusítani, erre illő iparigazolványt kell szereznie. Polgármester.

SPORT

A DVSC-ben már valószínűleg Csokai is játszik a Goldberger SE ellen

A DVSC csapata szerda délután erős kétkapus edzéssel készült Weber edző vezetésével a vasárnapi Goldberger SE elleni mérkőzésre. A vasutasok csapata jól mozgott, remény van rá, hogy a Goldberger SE ellen is menni fog a játék.

Csapatoszeállítás csak pénteken este lesz. Két ponton bizonytalan még a helyzet: a jobbátvéd és jobbfejezet helyén. Ha Csokai teljesen rendbejön, akkor ő játszik jobbátvédet, de mégis valószínűbb, hogy ezen a héten még pihentetik és a nagyszerűen bevált Kristóf szerepel a helyén. A jobbfejezet helyén csk akkor lesz változás, ha Zilahy eltűnik. Akkor Kálmán játszik ezen a poszton. Egyébként a csapat változatlan. Szerző is rendbejött teljesen és játszik a GSE ellen.

A mérkőzés délután 4 órakor kezdődik a nagyerdői Stadionban Ferenczy játékező vezetésével. Partjelzők: Lengyel dr. és Kobzos lesznek. A DVSC II. — Püspökladányt MÁV rangadó előmérkőzést Pál Antal vezeti. Ez a mérkőzés 2 órai kezdettel kerül lejátszásra.

Az amatőrbajnokságban DEAC—D. Husos mérkőzés lesz Kiss Ferenc vezetésével, DTE—NyVSC II. Jánossi vezetésével.

Ifjúsági tábor rendez a felsőtiszai kerület július 1—15 között Nagybanján. Az ifjúsági táborban 25—30 ifjúsági játékos lesz.

A vasárnapi bajnoki forduló nagy érdeklődéssel kísérik a debreceni szurkolók. A DVSC előtt négy ponttal vezető Törökvis ugyanis a Dunakeszi Magyar-sággal játszik annak otthonában. A D. Magyarság az utóbbi időben gyenge formát mutatott, de így is bíznak abban, hogy pontot vesznek el a bajnokjelöltől, akit az ősszel saját otthonában győztek le. A DVSC hátránya a Törökvisse szemben már csak két pontra olvadna és míg a debreceni csapatnak csak könnyebb mérkőzések vannak hátra, addig a Törökvisnek mennie kell Marosvásárhelyre az MSE mérkőzésre, Kolozsvárra a Kolozsvári MÁV mérkőzésre. Ezek az utakon pedig könnyen le lehet adni néhány pontot.

Három mérkőzést idegenben játszik a DVSC is a vasárnapi forduló után. Egy-másután a Ganzot, Nagyváradit Törökvis és Postást keresi fel május folyamán azok otthonában. Igaz, hogy utána négy mérkőzése Debrecenben lesz. A négy utolsó mérkőzés: Kolozsvári MÁV, KEAC, Marosvásárhelyi SE, MOVE Szabolcs.

Az NB I. vasárnapi műsorából a Ferencváros—Újpest rangadó emelkedik ki érdekességben. A Ferencváros kedvezőtlen körülmények között áll ki a nagy mérkőzésre, Tátrai sérülése egyik oszlopától fosztotta meg a csapatot, Finta, Kiszely, Lukács sem játszhat.

Érdekes és erős tramú bajnoki mér-

kőzés lesz az egyetemi sporttelepen vasárnap délelőtti 9 órától, a 16 képeességű Villanygyár fogadja a nyíregyházi vasutas csapatát, a bajnokság állása itt dől el. Utána a DEAC látja vendégül a nagy erőkből álló D Husos csapatát, ez mindkét mérkőzés magasszínvonalú élvezetet nyújt a kerület legjobb csapatai állanak egymással szemben.

Szállási gyengélkedik a DVSC játékosok közül. A szerdai edzésen nem is vett részt. Játszott ellenben Sárkány, aki javulást mutat. A 2x45 perces kétkapus edzésen a DVSC játékosok nagy lövőformáról tettek tanúságot. Általában az egész csapat nagy örömmel végzi a munkát, Weber edző keze alatt.

A KISOK bajnokságért ma délután 4 órai kezdettel játszik a tanítóképzőintézet és a piarista gimnázium csapata a kereskedelmi iskola pályáján, Semlyén (Budapest) játékezővel.

Felkérem a Villanygyár összes labdarugó játékosait, hogy 7-én, csütörtökön a DEAC pályán tartandó D Husos elleni edzőmérkőzésre jelenjenek meg, tekintettel a vasárnapi komoly rangadóra, kéri a vezetőség a játékosokat, hogy az I 5 órára, a többi pedig legkésőbb fél 7 órára jelenjen meg. Pénteken este fél 8 órakor szakosztályi értekezlet Vezetőség.

Közgazdaság Piaci szemle

A debreceni élelmiszerpiacon egyes árakban bőség van, más árakat nem is lehet látni az árusítók előtt és még a termelők sem hozzák piacra. Tavasz **konyhakerti termelvények** nagy bőségben vannak, de csak olyanok, melyek nem tekinthetők főbb terményeknek. A vásárlási kedv nem nagy irántuk és ez az oka annak, hogy az árak asztalán maradnak dében is. **Nagy felhozatal van apró baromfiból.** A sok kis kacsa és liba azonban nem talált mindig vevőt, mert nagyon drágán adják. Két kis pelyhes, egy hetes liba egy pengő. Kis kacsa párja, egy hetes 2.50 P. Az egy hetes csirkék párját pengőjével adják. A vásárlókat a magas ár mellett az is visszatartja, hogy nehezen lehet az aprójószágoknak élelemről gondoskodni.

Debreceni takarmány árak: Széna mázsája 8 pengő, búzaszalma 4.80 P, rozs-szalma 5 P, búkköny-szalma 5.30 P cukorrépa 13.—14.30 P, takarmányrépa 10—11.50 P.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS	Úrítódírszegédet felvesz Polgár, Gambrinus átjáró. 1174
„Anti”, a jelzett postahivatalban a jelzett néven levél várja vidékről. 1239	Műszerészegéd Csepel motorjavításhoz és tanulófiú felvétetik, Király, Royal épület. 776
ALKALMAZÁST nyer férfi	Egy fiatal fodrászegéd felvétetik. Szent Anna 14. 1215
Tisztviselőt vagy tisztviselőnőt azonnali belépésre felveszünk. Biztosítási adminisztrációban, gép- és gyorsírásban jártasok előnyben. Duna-Concordia Általános Biztosító Rt. főügynöksége, Debrecen, Szent Anna-u. 1. 1205	Hölgyfodrász felvétetik. Hajdúböszörmény, Mátyus. 1194
Műszerészegéd és tanuló azonnali felvétetik. Rakovszky-u. 3. 1240	Borbélysegédet állandó munkára keresek. Id. Ember, Csap-u. 3. 1220
Kifutófiú vagy leány azonnali felvétetik. Tanuló fizetéssel felvétetik. Péter Károly férfi-szabó, Simonffy-u. 1. 1237	ALKALMAZÁST nyer nő
Szabósegéd , erős kézimunkás azonnali felvétetik. Csapó-utca 36. 1234	Ügyes kiszolgálóleány felvétetik, ki volt már étkezdében. Pannonia étkezdé. Plac-u. 42. 1235
Csendőrségi egyenruhákban jártas szabósegéd gépelés, gallérozásban szakudással rendelkezőt felvesz Szekeres, Vicskedvű 64. 1211	Hölgyfodrász segédleányt felvesz Bata fodrász, Simonffy-u. 1/b. 772
	Délutáni órákra gyermek mellé fiatal nő felvétetik. Szappanos 11. 5. ajtó. 1233
	HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT
	Bejárónót felvesz Bors Kálmáné, Böszörményi-út 5/c. Emeletes épület. 1226

DEBRECZEN

9. OLDAL 1942. V. 7.

HIRDETÉNY. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága közli a város érdekelte közönségével, hogy az 1912 VIII. tc. 5 paragrafusa és az 1913 XX. tc. 2 paragrafusa értelmében minden gazdasági géptulajdonos bármint gazdasági gép berendezése mellett alkalmazott (dolgozó) munkásait üzemi baleset esetére az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél köteles biztosítani, akár a saját gazdaságában, akár pedig mint vállalkozó másnak a gazdaságában végeztet gépeket munkát. Biztosítani köteles a géptulajdonos a gépjénél dolgozó családtagokat is. Kivétel csak a képeítésnek megfelelő munkakörben dolgozó, csakis egyes időszak (cséplés, szántás, stb) munka végzésére felfogadott vizsgázott gépező képez, aki betegség és baleset esetére az Országos Társadalombiztosító Intézetnél biztosítandó. A kötelező gépmunkabiztosításért mindig a géptulajdonos felelős (társas viszonynál egyetemlegesen), még akkor is, ha a munkásokat nem ő állítja a géphez, vagy ha a gép berendezését bérbeadja, vagy használatra átengedi. A biztosítást is mindig a tulajdonos neve és törzsszáma alatt kell teljesíteni. Felhívja a hatóság az érdekelteket figyelmét arra, hogy akik legfeljebb 3 gépet jelentenek be, a gépek adatait nem kell külön nyilatkozaton (mint eddig tették), hanem a gépmunkabiztosítási díj befizetésére szolgáló 8550 sz. postatakarékpénztári befizetési lap értesítő szelvényének hátlapján kell bejelenteni. A 3 gépnél több biztosítása esetén változatlanul külön nyilatkozat állítandó ki. A gépmunkabiztosítási díj tételek 1942 évi január hó 1-től megváltoztak. Az új díjtáblázat az elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth utca 20. sz.) 46. sz. helyiségében megtekinthető. Ugyanott kaphatók díjtalanul a biztosításhoz szükséges nyomtatványok is. Az a gazdasági géptulajdonos, aki a gépmunkabiztosítást emulassza, hat-száz pengőig terjedhető pénzbüntetéssel sújtható, azonfelül a biztosítási díj rajta utólag behajtható, s ha baleset történik, sérült gépmunkása, illetőleg annak jogutódjai részére ugyanolyan segélyek megfizetésére kötelezhető, mint aminek érvényes biztosítás esetén az intézet nyújtott volna. Egyben felhívja a hatóság az érdekelteket, hogy a tulajdonukban levő gazdasági gépek adatait legkésőbb május hó 15 napjáig az elsőfokú közigazgatási hatóság 46 sz. helyiségében személyesen feltétlenül jelentsék be.

Bejáró konyhai minde-nes azonnal beléphet étkezdébe. Hatvan-utca 6. 1241
ALKALMAZÁST keres nő
Könyvelést vállal délután iparosoknál, kereskedőknél mérlegképes könyvelő. Cím kiadóhivatalban. 1221
ELVESZETT
Elveszett a Poroszlay-út elején egy jobbos férfi barna keztű. Megtalálójá jutalom el lenében adja be a kiadóhivatalba, vagy a Pápay József-utca 12. szám alá. 781
AJANLAT
Kerékpárt , varrógépet, gramofont, szakszerűen javít. Roboz és Hammer, Plac 8. 329 7. 12.
Sírkövek műköből és termésköből, gyümölcsösök részére, mészsalak kapható a Debreceni Műkögyár Rt.-nél. Fűdő-utca 2. 1219 vv.
Fűgafa , Elveti a ruha-gondját, Ha vesz egy pár fűgafát! Szépet és gyökereket, Két vagy három éveset. Ez már most is kapható Hatvan utca 24. első ajtó. 313

Kassai Etterem Sörház Szálloda Tulajdonos:
Tóth Sándor vendéglősmester
 Válogatott fajborok, likőr és pálinka különlegességek. Kassai sörök. Új vezetés. Pontos kiszolgálással Szolid polgári árak!
Varga Sándor magyar nótával énekel **Csiki Géza** zenekara kísérelével

A szombat esténként 1/2 9 óra után feladott apróhirdetések

következő napi megjelenését
nyomdatechnikai okokból nem
tudja biztosítani a

DEBRECEN
Kiadóhivatala

Ciánóztasson Kiss Zoltannal, Kigyó 5. Telefonhívó 19-77. MEGA borozó. 544 11. 15

Orajavítás, ócska órákat veszek, eladók. Schiffmann, Vendég-u. 7. Kisállomásnál. 1942 11. 3

Ciánóztasson, vizsgálatasson Kissel, Kigyó-u. 5. Telefonhívó 19-77. MEGA borozó. 86 11. 15

Hergonyi fodrász új telefonszáma 39-51. Szoboszló-út 4. 452 7. 29

Csipekfüggönyöket, val- lóli klóplí-anyagokat, 150-300 szélességben, — csipekanyagokat. Rothermere-utca 36. Keresztépület. 466 7. 28

Ciánóztasson Csala erdőnőző vállalat. Lakóvizsgálatok felelősségével. RRákóczi-utca 9. Telefon: 14-27. 437 7. 4

Angol, asztrál, fonásra alkalmatlant és gubancot minden mennyiségben vesz, kártaórást vállal. Kalapipar, Széchenyi-u. 7. 091 6. 30

Szappannak való zsírt szappannak becsérél. Pál János szappanosmester, Kölesy 8. 544 5. 15

Varrógép, kerékpár javítást jótállással vállalok, hívásra jövök. Vétel, cseré, eladás. Csapó u. 101. 468 7. 29

Elős fűzött kartondoboz 4 kg ürtartalommal bármilyen mennyiségben kapható. Cím a kiadóban. 1882

Piros salak kerti utakra kapható a Debreceni Működő Rt-nél. Fűrész-utca 2. Telefon: 1144 5. 31

Szőrmehundait most olcsón kijavítják, átalakítják. Kőváry szűcsmester, Püspöki palota. 1232 12. 22

Gyermekmérlegek, legújabbak kikölesönzése. Kiss Béláné fűzőüzeme, Kossuth 59. 1210

Készénybányához Borodban, üzemből levőhez, százezerrel betárusulhat. Debrecen 1. Postafiók 41. 775

Bélyeggyűjtők! Tömegbélyegyet, kisebb gyűjteményt vásárolok, jobb bélyegre, sorozatokra cserélek. Választék. R. Gy., Magoss Gy. tér 6. Délutánonként. 496

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, briliánst magas áron vesz. Pollák Endre ékszerész, Hatvan 2. 1185 7. 1

Amerikai szőlőképző gépet keresek megvételre. Ajánlatot a kiadóhivatal pénztárába — kérem — leadni.

3000 drb téglát, 1500 drb használt nagy cserépet keresek azonnali megvételre. Címet kérem a pénztárnál leadni. 492 vv.

Fogaranyat, ezüstöt ékszer legmagasabb árrban veszek. Fränkl, Piac-u. 73. 965 8. 3

Gyógynövény raktáramat Bősziroményi-út 49. szám alá helyeztem át. Hol mindenféle gyógynövényeket nyersen és szárazon vásárolok. — Hönig. 1202

Borosincét keresünk órba. Közvetítőnek 20 P díjazást adunk. — Bathány-utca 6. Iroda. 1228

ELELMISZER, ITAL

Frissen érkezett fajtalmák egész nap olcsón kaphatók. Üres ládák eladók. Széchenyi 22. 1204 6. 4

Alma, frissen érkezett és almaekvár kapható. Hatvan-u. 41. 597 5. 11

ELADÓ egytételben 1800 liter 1941. évi 10 és fél maligán fokos Szent Anna-pusztai bor. Cím a kiadóban. 1193

OKTATÁS

Simai gyors- és gépíró- iskolában állandóan beiratkozhat. Piac 73. Államvizsga. 1019 5. 15

Instruktort keresek, ki a hatodik osztályból előkészítene. Lehetőleg iskolai tanulót. Egyetemi körben tan. * orvosi ebéd. 778

HANGSZER

Zongora, szalon asztal, vitrin eladó. Megnézhető kizárólag fél 12—fél 1 között. Simonyi út 29. 721 vv

Mesterhegedű, id. Tan- czer 1917-ben készített, jótányosan eladó. Megbízva Tancazer, Bathány-u. 1. 1167

Tangóharmónika eladó. Hadházi-u. 3. ajtó 3. 1224

Tangóharmónika eladó. Kölesy-u. 5. Utolsó ajtó. 1225

BÜTOR

Minek a fenyves kirakat, mikor olcsóbban vásárolhat udvari bútorüzletben. Piac 71. 1099 7. 3

Modern háló, ebédli konvaberendezés. — kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1356 7. 11

Rtkamé, foteli, párná- zolt szék háló, henteser, konyhaberendezés eladó. Hatvan 27. 1119 7. 15

SZALACSY RÁCZ IMRE BARNA KENYÉR

— Regény —
(27.)

Elköszönt és néhány perc múlva kialudt a lámpa Tamasi házában is. A ház tetején kopogott, egyhangú szöszmötöléssel esett az őszi eső, mintha a bűnös föld vétkét egyetlen éjszaka akarta volna lemosni...

A TÉL

Akkor, amikor elindult hazulról, még sütött a nap. Igaz, hogy nagyot fagyott az elmúlt éjjel, de senki se gondolta volna, hogy estére zimankós tél lesz. Egy szeker almát vitt a mihályi nagy boltba.

Lassan kocogott visszafelé a szekérről, mert éppen csak a Bagoly zsidó által vásárolt „portékát” rakta fel, nem szalaszthatta el ezt a félfuvarát se. — Alig hagyta el azonban Mihályit, észak felől, a nagy hegyek vidékéről egyszerre szél kerekedett, majd ölmös, szürke gomolygafellegek ereszkedtek egyre lejjebb, lejjebb.

A szél egyre erősebb lett, hogy a két ló visszafelé borzolta a szőrét. — Foga lesz az időnek — mondta önmagának Tamasi János és összéb húzta magán a könnyű kabátot, de a kasban lévő szürre még nem gondolt. A lovak is megéreztek, hogy cudar idő készül, ösztökélés nélkül is lábtalok.

Egyre erősödött azonban a szél és egyszerre esti homály borította be az it, ott még vágatlan tengeri szárral telített határt. Tamasi János megállította a lovakat és a nyaka köré kanyarította a szűrt, aztán megeresztette a gyeplőt. A petróleumos hordó hozzácsapódott a cukros ládához, de baj nem történt, hiszen amúgyis egymás közelében lesznek ezek a portékák a boltban.

Valahol Körtes alatt egyszerre megbomlottak a minden elborító fellegek és sűrű pelyhekben hullott a hó. A rudas ló felkapta a fejét, mintha panaszkodni akart volna és elnyerítette magát. A nyerges megtorpant erre és a hámfá megcsapta a horgas lábát, ami igen fájdalmas lehetett, mert egyszerre ijedten kapta meg a szekert, amivel a másik ló lábára is rárántotta a hámfát. A rudas két lábra szökken, mint olyankor, ha megrebbe valamitől és Tamasi Jánosnak két kézzel kellett megtogni a a gyeplőt.

— A farkasok egyenek meg — mondta a szokásos átkozódását — mi lesz, a téltől féltek? — Néhány percig nem futott, de repült a szekér, aztán megcsendesedtek a lovak. Körtes alatt már kocogva mentek a lovak és megszokták a fehér csoda hullását. Eppen le kellett térni a dűlőtről, amikor a hóval rakott gyalogúton apró, úri forma emberke körvonalaibontakoztak ki. Gyenge őszi kabát, vékonyka cipő, nagyszélű kalap, ebből állott jótóman az egész ember. Látszott minden lépésén, hogy valahova a pokolra kívánja ezt az időt és mikor felnézett a nagy kalap alól, szoke, pofaszakállas arca némán is könyörgött.

Tamasi János megszokta, hogy az országúton vándorok járnak, kelnek, de azt is mindig szem előtt tartotta, hogy az utasembernek nagy segítség, ha néhány puskalövénnyire is felveszik. Ez az aprónövésű fiatalember pedig nyilvánvalóan idegen, talán jobb mester, aki Isten tudja hová utazik, s hol érné az éjszaka, ha ithagyná. Megállította a lovat, szekert.

— Adjon Isten!

— Jó estét kívánok — köszönt vissza igen buzgón a fiatalember, akinek most már a szemét is láthatta Tamasi János. Tiszta, becsületos kék szeme volt, csak az volt különös az arcán, hogy borotválta bajuszát, de a két füle mellett meghagyta azt a szakállforma micsodát. Mindegy, lehet valami komédiás népség, ha azonban már megállott, megszólította az ismeretlen:

— Hova utazna az úr? ...

— Én messze, jó ember, Kébe! ...

— Az bizony elég távol van, hát lépjen fel a szekereimre!

— Ej, de megköszöném, jó ember, legalább is addig, míg a legközelebbi falut elérjük! — lépett fel a kis emberke, de se kezét nem nyújtott, se azt nem mondta, hogy kicsoda, micsoda, így Tamasi János megindította a lovat és azt gondolta:

— Mégis komédiás az istenadta!

Az ismeretlen idegen mosolygott, látszott rajta, milyen nagy áldás számára ez a találkozás, de hiába igyekezett eltitkolni, bizony vacogott a foga. Inkább nyáriás, mint őszi volt az öltözéke és valami papírba csomagolt egyet-más volt minden poggyásza. Tamasi János rá-ránézett a homályban, aztán letette a gyeplőt, megállította a lovakat. Felállott és az ülésről az egyik pokrócot előhúzta:

— Vegye magára az úr, mert biz' a hideg kezd lenni.

— Az idegen tiszta, kék szemét rávetette a kemény, bronzszínű parasztra és mielőtt elvette volna a pokrócot, bemutatkozott:

— András Péter! ...

— Isten éltesse az urat, én Tamasi János vagyok!

— Ne haragudjon, hogy nem mutatkoztam be.

— Nem tesz semmit, én most se vártam, hogy bemutatkozzék az úr, de láttam, hogy nem erre valósi!

(Folyt. köv.)

Ebédli, háló, zongora, konyhabútor eladó. Megbeszélés 10-11. 4-5 között, Bika bérház I. e 1. ajtó. 640 vv.

Ágy sodronnyal, mat- racsal, asztal, kárpitóztolt garnitúrák, éjjeli szekrény, vasmosó eladó. Dr. Barna, Gambirinus passage. 773

Rékamier olesón eladó. Hatvan-u. 42. Jobbra pince. 777

Valódi antik ebédli- szekrény eladó. Werbőczy 2. II. 1. 1223

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

Raktár, műhely, ga- rázsának is megfelelő helyiség azonnalra kiadó Rákóczi-u. 14. Értekezni Faragó 23. 1181

Helyiség műhelynek, raktárnak, bútorraktározásra azonnal kiadó. Csokonai 31. 1236

ÁTADÓ ÜZLET VENDEGLŐ

Központban évtizedes vendéglő elutazás miatt azonnalra is átadó. — Cím kiadóban. 768

Eladó vagy bérbeadó. Debrecen központjában 5. kemeccs péküzem. KÖKbenjáró 1 száztlékkal díjazok. Vár-u. 6. 725

KIADÓ LAKÁS EGYSZOBÁS

Kiadó egy udvari szoba munkáért egy vagy két személy részére. — Lónyai 9. 1227

LAKÁST KERES

Harminc pengőt fizetek annak, aki a város Nagyerdő felőli részén 3 vagy 4 szobás lakáspoz juttat. Cím a kiadóban. 1911 vv.

LAKÁSCSERE

KETSZOBÁS összkomfortos, modern, Nagytemplom közelében lévő lakásomat elcserelném 3 vagy 4 szobás kertli lakással. Cím a kiadóban. 364 vv.

BÜTOROZOTT SZOBA

Újnan bútorozott utcai szoba fűdőszoba, esetleg konyha, kamara-használatú csendes udvarban komoly, igényes úrnak, esetleg házaspárnak kiadó. Érdeklődni kizárólag délután 3-4 óra Maróthy György-u. 21. 1222

Szép tiszta szobámat bútorozva kiadnám idősebb egy személynek. Reggeli, vacsorakészítést vállalom. Középkorú nyugdíjas úriasszony. „Nem bánja meg” jellegre. 1229

VEGYES

Lébt felele vállalom. Értekezni lehet Tóth Árpád utca 20. 2. ajtó. 770

ELVESZETT

Elveszett Blau Anna, Blau Alfréd kenyérgyőgye, aki visszahozza magas jutalomban részesül. Vörösmarty 2. 1212

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Prima, könnyű női ru- bák, kalapok, keztyű, bőrretikül, divatnövők, kisebb ablakfüggönyök, dísznárna, stb. Csemete 6. 771

INGOSAG VÉTEL

Ocska gramofonlemez. Vélőjéért 120-140-ft. zetek. Biró, Hunyadi 22. 1069 6. 25

3000 drb léglát, 1500 drb használt nagy cserépet keresek azonnali megvételre. Címet kérem a pénztárnál leadni. 492 vv.

INGOSAG ELADÁS

Előfűtéses Dauer gépek, motoros hajszárító búrákat Polgártól vegyen. Gambirinus átjáró. 1175

Egy jókarban lévő fagyallatos kocsi felszerelve és egy 50 literes befőttes baion eladó. Olajút 44/a. 1115

Bontásból spalettás ablakok, szoba, konyha, kamara, pince, istálló-ajtók, 70x270 vasredőny eladók. Baross-u. 18. 1209

Gyermeksportkocsi jó állapotban eladó. Erzsébet-u. 10. a. 3. 1238

Margit-fürdő bontásából rövid tetőfa, tűzfának is alkalmas, 1 drb tizedesmérleg, talicskák eladók. 1230

Kétszobás, vízmelegítő, fűtőrempés beépített fűtőhely eladó. Simonyi-út tizenkettő, délután 1231

GAZD. TERMÉNYEK

Kukoricáért vetőkrumplit cserélek. Kossuth 30. Házmaster. 1217

ELADÓ HÁZ

ELADÓ Kétmalom-u. 9. és Péterfia-u. 10. sz. házak. Értekezni 24-23 telefonon. 1883 vv.

Beköltözhető családi ház eladó. István-út 11. 1203

Szőlő Sámsoni-kertben, 3068 négyszögöl, pince és lakóházzal eladó. — Kölesy 8. 767

Csemete 18. nevémen álló ház eladásával kizárólagosan Palay iródat bíztam meg. Tegh-zéné. 1213

ELADÓ FÖLD

6 hold gyümölcsös, másfélholdnyi akácok belőle, 6 szobás teljesen komfortos adómentes villával, kertészlekással, melléképületekkel Belterületen, vil-lamosmégállónál eladó. Cím kiadóban. 1214

ELADÓ ALLATOR

Mangalica malacok eladók, Honvédtemető u. 6. sz. 1953 v. v

Szerkesztésért felelős
PALFI JÓZSEF
Kiadásért felelős
(F) SZIGETHY GYULA
1921gömb
Kiadja és nyomja a
VISZTANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ
RESZVEHÉNYTÁRSASÁG
Feltételek nyomdavezető
SZIGETHY KÁROLY